

428

JUS

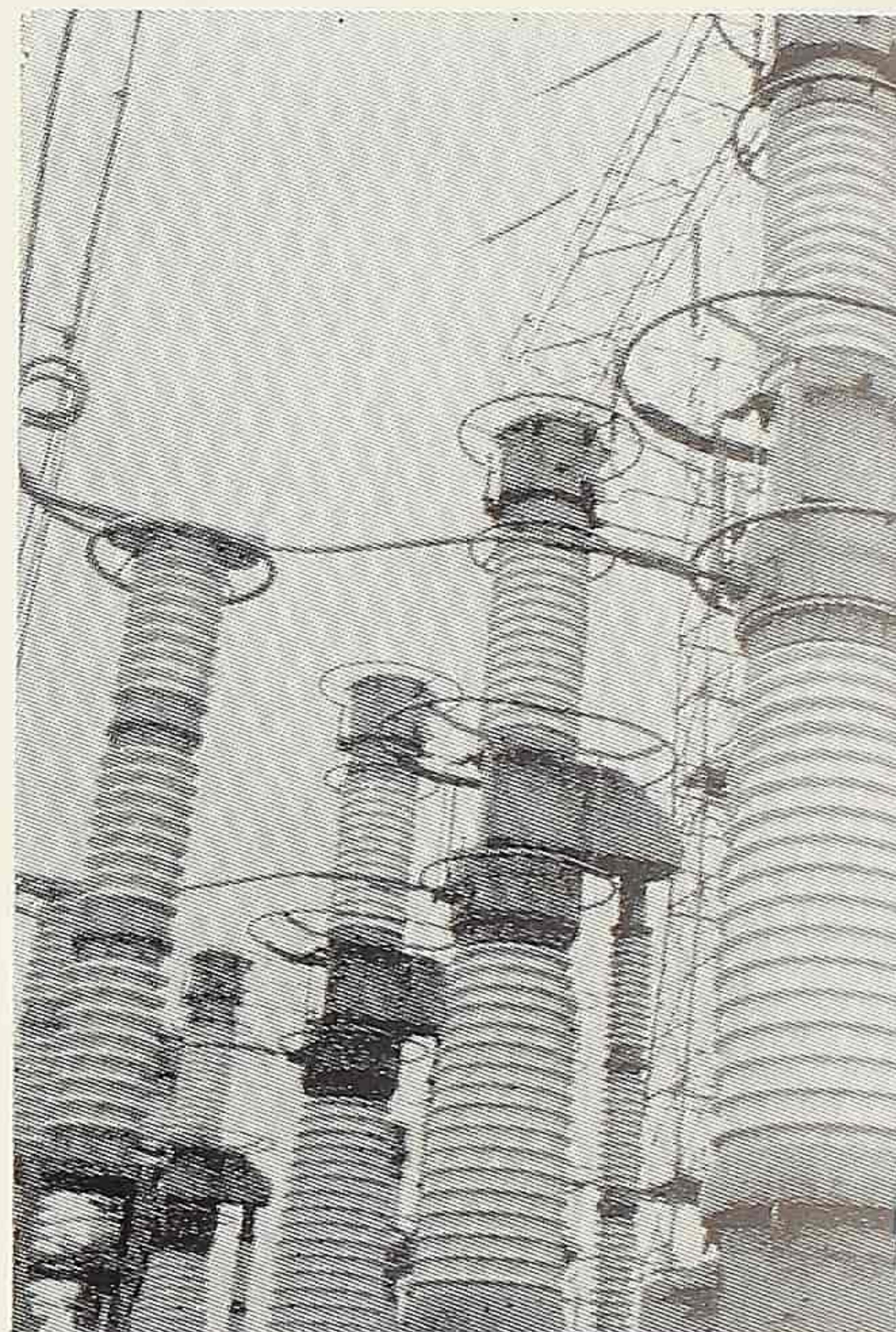
standardizacija

bilten jugoslovenskog zavoda za standardizaciju — beograd

7

INDUSTRIJA ELEKTROPORCELANA

34300 — ARANĐELOVAC

Telefoni: 86-016, 86-401, 86-411, **Telegram:** PORCELAN-ARANĐELOVAC, **Telex:** 17143,
Predstavništvo: Beograd, Admirala Geprata 8, Telefon 643-960.

Industrija elektroporcelana — Aranđelovac je jedan od većih proizvođača elektroporcelana u Jugoistočnoj Evropi sa sledećim proizvodnim programom.

- Linijski izolatori za vodove niskog napona,
- Linijski izolatori za vodove visokog napona,
- Izolatori za aparate i električne uređaje (transformatore, rastavljače, prekidače i dr.) radnog napona iznad 1 kV,
- Izolatori za telekomunikacione vodove,
- Izolatori za električnu vuču,
- Montirani instalacioni elektroporcelan (osiguravajući elementi, patroni i kontakti ulošci) i presovani elektroporcelan za druge svrhe,
- Steatit za elektronsku i radio industriju i ostalo prema dokumentaciji kupca,
- Kordijerit za elektrotermiju.

Industrija elektroporcelana — Aranđelovac zahvaljujući svojim visokokvalitetnim proizvodima, uživa veliku reputaciju na domaćem i inostranom tržištu.

Kvalitet širokog asortimana niskonaponskih i visokonaponskih izolatora, koji se isporučuje pojedinačno ili montirano kao deo elektroopreme i raznih aparata, poznat je ne samo u Jugoslaviji već i mnogim korisnicima a naročito našim kooperantima širom sveta.

Najmodernija proizvodnja, rigorozna i stalna kontrola proizvodnog procesa garantuje visoki kvalitet finalnih proizvoda.

Ispitne laboratorije fabrike su kompletno opremljene najsavremenijom opremom za ispitivanje. **Konstantna kontrola i ispitivanje u svim fazama proizvodnje vrše se u saglasnosti sa odgovarajućim standardima JUS, IEC, BSS, VDE.**

Industrija elektroporcelana — Aranđelovac sa puno uspeha polovinu svoje proizvodnje izvozi u zemlje Evrope: Rumuniju, Poljsku, Istočnu i Zapadnu Nemačku, Italiju, Španiju, Tursku, Albaniju, Grčku. Zemlje Azije: Iran, Irak, Pakistan.

Zemlje Afrike: Egipat, Etiopija, Libija, Nigerija, Zambija, Gana i druge zemlje u razvoju, na Kubu i zemlje Južne Amerike.

standardizacija

bilten jugoslovenskog zavoda
za standardizaciju — beograd

juli

1974.

strana 255 — 292

IZDAVAČ

Jugoslovenski zavod za standardizaciju,
Cara Uroša 54
Beograd
Telefon 634-322
P. F. 933

ODGOVORNI UREDNIK

Milan KRAJNOVIĆ, dipl. ecc.

REDAKCIONI ODBOR

Slavoljub ĐORĐEVIĆ, Đuka LISICA,
Mara MATIĆ, Srboljub STOJKOVIĆ,
Branislav TEŠIĆ, Olga VELJANOVIĆ

UREDNIK ZA ŠTAMPU

Marija KRISTARIĆ

TEHNIČKI UREDNIK

Dragutin MILOŠEVIĆ

PRODAVNICA JUGOSLOVENSKOG ZAVODA ZA STANDARDIZACIJU

Kneza Miloša 16, Beograd
Cena pojedinom primerku din. 12. —
Godišnja pretplata din. 120. — Pretplatu slati ne-
posredno na adresu prodavnice Jugoslovenskog za-
voda za standardizaciju, Beograd, ul. Kneza Mi-
loša br. 16, pošt. fah br. 933 ili na evidentni račun
60805-845-614
Telefon: 641-965

ŠTAMPA:

Beogradski izdavačko-grafički zavod
Beograd, Bulevar vojvode Mišića 17.

Aktom Republičkog sekretarijata za kulturu SRS
br. 413—55/73—02 od 1. I 1973. godine ovo
izdanje je oslobođeno poreza na promet proizvoda.

prevođenje i izdavanje standarda na jezicima
naroda Jugoslavije (Miroslav Isaković, dipl.
pravnik) 257

komentar uz predlog standarda JUS A.D0.150
— Predlog za jedinstveni sistem zapisa osnov-
nih podataka (Franc Špiler, dipl. ing.) 260

predlog standarda za javnu diskusiju:

JUS A.D0.150 — Obrada podataka. Zapis os-
novnih podataka. Opšta
uputstva 262

anotacije predloga standarda za javnu diskusiju
iz oblasti:

— metoda hemijskih ispitivanja lakih metala .. 267
— sinterovanih metalnih materijala 267
— fazonskih komada od sivog liva za vodove
pod pritiskom izrađene od tvrdog PVC-a 267
— gumenih creva 268
— energetskih kablova 268
— visokonaponskih osigurača 269
— radio-prijemnika 269
— telekomunikacionih kablova 270

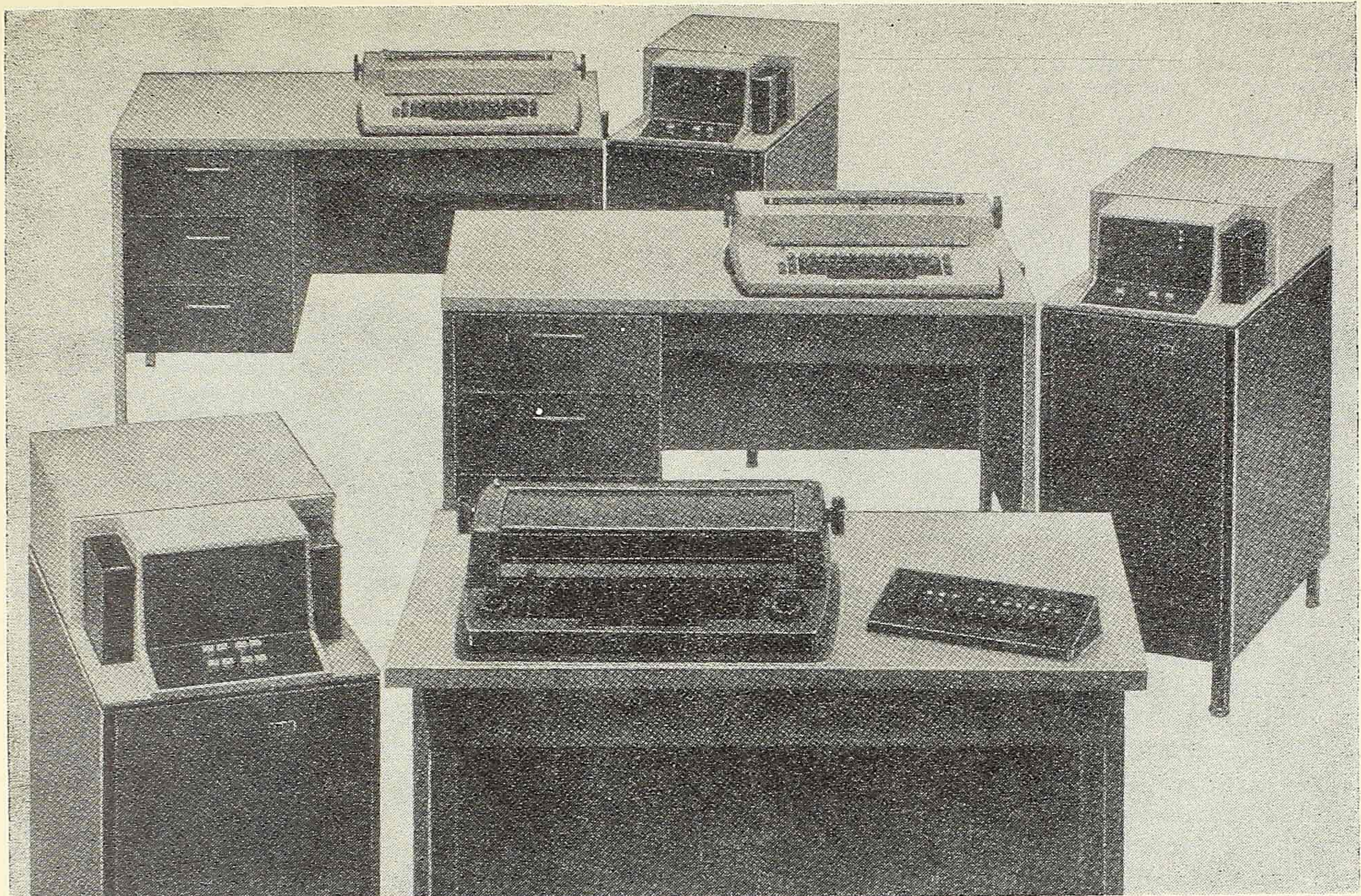
objavljeni jugoslovenski standardi 271

međunarodna standardizacija 273
— primljena dokumentacija 275
— kalendar zasedanja 278
— informacije ISO..... 282

pregled primljenih važnijih inostranih stan-
darda 289

**OBAVEŠTAVAJU SE SVI KORISNICI DA SE STANDARDOTEKA
JUGOSLOVENSKOG ZAVODA ZA STANDARDIZACIJU PRE-
SELILA U ULICU GENERALA ŽDANOVA BR. 28.**

prevođenje i izdavanje standarda na jezicima naroda Jugoslavije

Miroslav Isaković, dipl. pravnik

Jedno od ključnih ustavnih prava na kojima je insistirala ustavna reforma nesumnjivo je nacionalna ravnopravnost, čiji je bitni elemenat i ravnopravnost jezika. Primenu ovog principa bilo je potrebno obezbediti i u saveznim organizacijama i organima, predviđajući tehnička, materijalna i kadrovska rešenja, koja jezičku ravnopravnost preobražavaju iz ustavne deklaracije u stvarnost.

Realizacija pomenutog načela u saveznim propisima, štampanjem svih saveznih propisa na hrvatskom, makedonskom, slovenačkom i srpskom jeziku, neizbežno obuhvata i jugoslovenske standarde.

Jugoslovenski zavod za standardizaciju postaje time jedan od nosilaca ove obaveze.

Ostvarivanje načela ravnopravnosti jezika zahtevalo je, međutim, obazrivu pripremu s obzirom na specifičnost standarda i izuzetno osetljivu i složenu problematiku primenjivanja, upotpunjavanja i razvijanja tehničke terminologije.

ISTORIJAT PREVOĐENJA

Počeci prevođenja standarda zabeleženi su još u prvoj polovini šezdesetih godina. Standardi su prevođeni na slovenački jezik, a prevođenje i organizaciju prevođenja prihvatili su Slovenačka aka-

demija nauka i umetnosti (Terminološka sekcija i Tehnička sekcija) i Savez inženjera i tehničara SR Slovenije (Zveza inženirjev in tehnikov SR Slovenije). Sa izdavačkim preduzećem »Nova proizvodnja« u Ljubljani, ugovorom je regulisano pitanje štampe i prodaja standarda na slovenačkom jeziku.

Prevedeno je ukupno 16 grupa, odnosno 125 standarda u ukupnom tiražu od 121.300 primeraka. Radovi na prevođenju su prestali jer je interesovanje za prevode opalo. Krajem novembra 1966. godine, Skupnost cestnih podjetij SR Slovenije — Ljubljana, postavilo je zahtev da se prevede više grupa standarda, tipova i tehničkih uslova, za izradu savremenih kolovoznih konstrukcija za puteve. Data je saglasnost da Skupnost može u svojoj režiji prevesti, štampati i izdati 46 traženih standarda bez ikakve naknade Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju.

Godine 1968. uobličuje se ideja o obaveznom prevođenju standarda (koji su do tada, osim pomenutih izuzetaka, isključivo izdavani na srpskohrvatskom jeziku), na jezike jugoslovenskih naroda: hrvatski, makedonski i slovenački. Ova ideja sazrela je i u samom Zavodu, a definitivni podsticaj dobila je zaključcima SIV-a, koji se odnose na ravnopravnost jezika naroda Jugosla-

vije u saveznim propisima. Godinu dana kasnije ovi zaključci dobijaju potvrdu i Rezolucijom Savezne skupštine o primenjivanju ustavnih načela o ravnopravnosti jezika naroda i narodnosti Jugoslavije u saveznim propisima, u radu saveznih organa («Službeni list SFRJ», br. 20/68). Rezolucija ubrzava pripremu projekta o prevođenju jugoslovenskih standarda. Varijantama projekta nastojalo se da se pronađu najbolji odgovori na sledeća pitanja: ko će biti organizator prevođenja, ko će prevođenje obavljati, kako obezbediti apsolutnu stručnu i jezičku preciznost prevođenja i kako rešiti kadrovska i materijalna pitanja vezana za ovaj posao. Predlozi da prevođenje obavlja »Službeni list SFRJ« ili Savezna privredna komora, ubrzo su se pokazali nerealni. Postojeća prevodilačka služba »Službenog lista SFRJ«, koja se prihvatila prevođenja svih ostalih saveznih propisa, nije mogla da garantuje stručnu valjanost prevoda.

S druge strane, vremenom je sazrevala ideja kako prevođenje standarda ne treba da se svede isključivo na ispunjavanje ustavnih odredbi, već može korisno da posluži za upotpunjavanje, razvijanje, usavršavanje i ujednačavanje stručne terminologije na jezicima naroda Jugoslavije.

Bilo je očigledno da jezička verifikacija prevoda i uobličavanje stručne terminologije mora da bude povereno vrhunskim jezičkim stručnjacima i stručnjacima odgovarajućih privrednih područja, koji će u tesnoj međusobnoj saradnji obavljati ovaj osetljiv posao. Istovremeno, postojao je sve ubedljiviji i prihvatljiviji predlog da Zavod mora da stvori svoju sopstvenu službu koja će voditi poslove prevođenja i obezbediti komuniciranje sa prevodilačkim centrima u republikama. Projekti koji su predviđali lociranje ovih službi u republikama, iako su imali svojih prednosti, nisu mogli da obezbede stalno i brzo komuniciranje prevodilačkih centara sa Zavodom, odnosno sa stručnjacima koji su pripremili standarde. Potreba da se ova služba formira u okviru Zavoda postala je još očiglednija kada se došlo do uverenja da Zavod, nabavljajući odgovarajuću tehniku, treba da preuzme i štampanje standarda. Dvogodišnje proučavanje mogućnosti prevođenja dovelo je na kraju do predloga SIV-a da Zavod sam formira službu za organizovanje prevođenja, a da prevođenje poveri odgovarajućim institucijama u republikama i da samostalno preuzme štampanje standarda. Ovaj predlog je prihvaćen i 1973. godine odobrena su sredstva koja će omogućiti formiranje službe, nabavku odgovarajuće tehnike i sklapanje ugovora o prevođenju standarda sa prevodilačkim centrima u Zagrebu, Ljubljani i Skopju. U drugoj polovini iste godine otpočelo je primanje prevodilaca korektora, a neke od postojećih službi Zavoda, zbog novih zadataka su međusobno povezane, obrazujući sa novoformiranom prevodilačkom službom Sektor Jugoslovenskog zavoda sa standardizaciju za prevođenje i izdavanje.

Sektor se sastoji od četiri odeljenja:

1. Služba za prevođenje i pripremu tekstova za štampu;
2. Tehnički biro obavlja poslove tehničkog crtanja, štampanja tekstova na kompozerskom sistemu i izvodi tehničku obradu, kodiranje i montažu teksta;
3. Kopirnica raspolaže ofset-linijom, aparatima za kopiranje i povezivanje materijala;
4. Daktilo-biro.

PREVOĐENJE

Tokom 1973. godine sklopljeni su ugovori o prevođenju standarda sa Savezom inženjera i tehničara SR Slovenije (Zveza inženirjev in tehnikov Slovenije), Institutom za jezik Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu i Društvom za kontrolu i unapređenje kvaliteta i usluga SR Makedonije (Društvo za kontrola i unapređivanje na kvalitetot na proizvođite i uslugite na SR Makedonija).

Ove institucije postale su istovremeno organizatori prevođenja koje, prema prirodi materije, podrazumeva objedinjeni rad jezičkih stručnjaka i stručnjaka odgovarajuće naučne oblasti. Ugovorima je precizirana obaveza ovih institucija da za prevođenje angažuju najjemenitnije stručnjake pojedinih oblasti, kao i najjemenitnije stručnjake za jezik pri republičkim Akademijama nauka. U Sloveniji i Hrvatskoj jezičku ispravnost tekstova zvanično verifikuju i garantuju odeljenja ili institucije Akademija, a u Makedoniji ovu garanciju nije zvanično pružila sama Akademija, ali lektori su birani među stručnjacima čiji je rad vezan za Akademiju nauka i umetnosti SR Makedonije, odnosno Instituta za makedonski jezik »Krstе Misirkov«. Prevođenje standarda odvija se u formi konsultativnih sastanaka više stručnjaka, a kasnije konsultacijom i sa saradnicima Zavoda, sve do formiranja konačnog teksta. Takvo široko angažovanje stručnjaka, kao što se i pretpostavljalo, nije moglo da predstavlja samo pasivni akt prevođenja, već i mogućnost da se razvija stručna terminologija i to u duhu jezika naroda Jugoslavije. Rad na ujednačavanju, odnosno usavršavanju stručne terminologije, koji je već i ranije započet, u pojedinim republikama prevođenjem standarda dobija mogućnost da se proširi i ubrza, a angažovanjem većeg broja stručnjaka, rezultati koje on daje postaju nesumnjivo kvalitetniji. Ovo je posebno značajno za jezike koji su do sada raspolagali malim brojem stručnih termina, često jezički sasvim neadekvatnih. S druge strane, angažovanje širokog kruga eminentnih stručnjaka u prevodilačkim centrima, omogućuje kroz sugestije koje pristižu Zavodu usavršavanje tekstova standarda koji se pripremaju na srpskohrvatskom jeziku. Primedbe iz prevodilačkih centara smanjuju broj grešaka koje se neizbežno javljaju u definitivnim tekstovima standarda. Prevođenje je, do sada,

pokazalo da originalni sprskohrvatski tekst standarda ima jezičkih nedostataka i da, pogotovu što predstavlja osnovu za prevođenje, mora da prođe kroz proces jezičke dorade. Očigledno je postalo i to da jezičko oblikovanje originala treba da obavljaju institucije i pojedinci istog stručnog nivoa i kompetencija, kao i oni koji vrše prevođenje. Zamisao da Zavod mora aktivno da se uključi, pa i da inicira rad na upotpunjavanju, razvijanju i ujednačavanju stručne terminologije, prirodno se povezivala sa zahtevima za usavršavanjem originalnih tekstova standarda. To je dovelo do odluke da se Zavod obrati Srpskoj akademiji nauka i umetnosti, Institutu za srpski jezik i Filološkom fakultetu u Beogradu i zatraži njihovu saradnju. Odgovori ovih institucija se očekuju.

IZDAVANJE I ŠTAMPANJE STANDARDA

Prevođenje i izdavanje standarda na jezicima naroda Jugoslavije učinilo je poslove oko pripreme standarda složenim. Potrebno je daleko više finansijskih ulaganja, nova organizacija rada, pa i novi način distribucije štampanih standarda. Zavod je zato počeo sa stvaranjem nove službe za prevođenje ali je nastojao i da se osposobi da sam štampa svoja izdanja. Ovaj put izabran je ne samo u uverenju da će se ublažiti porast troškova izdavanja i štampanja standarda na četiri jezika, već i zato što je paralelno izdavanje zahtevalo tešnju povezanost svih aktera u pripremi tekstova standarda. Tako je nabavljen IBM kompozersistem i počelo formiranje ofset-linije, što će omogućiti štampanje i umnožavanje standarda. U toku januara ove godine izvršena je obuka za rukovanje kompozersistemom i upućeni zahtevi za otvaranje novih radnih mesta u tehničkom birou, kako bi se ostvario potpuni radni proces, od tehničke obrade originala standarda, do njihovog definitivnog umnožavanja ofset-štamptom.

Rad na tehničkoj pripremi i štampanju tekstova standarda nije mogao da se razvija prema željama. Pojedina radna mesta ostajala su nepopunjena, a pripremane su i izmene dosadašnjeg načina rada na pojedinim radnim mestima.

Sve je to, i onako složenu situaciju službe za tehničku obradu i štampanje koja je tek osvajala novu tehniku, činilo još složenijom. Ni sama tehnika, međutim, nije bila kompletna. Zbog izuzetno produženih rokova isporuke, nije bilo moguće pribaviti »glave« na mašinama kompozersistema sa određenim tipovima slova potrebnim za uobičajenu formu standarda, što je odlagalo štampanje.

Ako se tome pridruži i nedostatak prostorija za rad male ofsetne štamparije, postaje jasnije da trenutne mogućnosti nisu u skladu sa potrebama Zavoda.

Istovremeno, preuzimanje štampanja standarda u samom Zavodu imalo je, a imaće sve više, reperkusija na sve ostale službe Zavoda, koje je trebalo osposobljavati da obavljaju neophodne poslove za novi sektor. Osećala se potreba za promenama ne samo u odnosima službi, već je i samu pripremu, oblik standarda i način tehničko-crtačkih rešenja trebalo, u izvesnoj meri, prilagoditi novoj tehnici.

Izdavanje i štampanje standarda u Zavodu postalo je u većoj meri nego ranije zavisno od ritma »produkcije« standarda i od pristizanja prevoda iz prevodilačkih centara. Iako postoje naponi u tom smislu, teško je verovati da će donošenje standarda u Zavodu biti ravnomernije, što bi omogućilo i ravnomerniji rad na tehnici. Pretpostavlja se, međutim, da će se organizacija rada u prevodilačkim centrima poboljšati i da će stečena iskustva olakšati rad i ubrzati proces prevođenja, što bi omogućilo ravnomerniji rad i prevodilačke službe i službe za tehničku obradu i štampu. Ukoliko bi se postigla ravnomernost priticanja posla, što je najteže obezbediti u jednom složenom lančanom radu gde sve karike ne zavise od Zavoda, omogućilo bi se puno korišćenje potencijala tehnike za štampanje.

Može se očekivati da će ovi problemi biti rešeni u toku ove godine i da će Zavod tokom iduće godine početi da koristi u potpunosti kapacitete kojima raspolaže, što bi mu omogućilo da prihvati štampanje većeg dela standarda koji se pojave u toku jedne godine na četiri jezika, a delimično i drugih izdanja.

predlog za jedinstveni sistem zapisa osnovnih podataka

Franc Špiler, dipl. ing.

UVOD

Uvođenje automatske obrade podataka u materijalno poslovanje preduzeća zahteva unošenje osnovnih podataka u računar za svaku vrstu i dimenziju materijala i predmeta, koji se u nekom preduzeću pojavljuju.

Veći deo tih materijala obrađen je u standardima, ali u njima navedeni primeri označavanja još nisu prilagođeni obradi podataka računarom. To nije mana samo JUS standarda, nego su u tom pogledu zastarela označavanja i u drugim nacionalnim standardima (DIN, NF i drugi).

Uvođenje automatske obrade podataka prinuđava svako preduzeće da samo rešava problem prilagođavanja označavanja, a logična posledica takvog nekoordiniranog rešavanja je da za isti predmet ili materijal različita preduzeća upotrebljavaju različite zapise osnovnih podataka, što onemogućuje neposredno komuniciranje između tih preduzeća pomoću dokumenata ispisanih računarom (ponude, narudžbenice, dostavnice, fakture i sl.). Da bi barem u internom prometu omogućili komuniciranje pomoću dokumenata ispisanih računarom, Udruženo preduzeće ISKRA razvilo je već pre 4 godine sistem jedinstvenih zapisa osnovnih podataka, koji postepeno uvodi u sve svoje jedinice.

Vanredni uspesi koji su se pokazali već na početku uvođenja tog sistema zapisa osnovnih podataka, naveli su to preduzeće da Jugoslovenskom Zavodu za standardizaciju predloži taj sistem u delimično prilagođenom obliku. Stručna komisija Zavoda u principu je prihvatila ovaj predlog i akceptirala neke sitne promene koje je predložila Tovarha gospodinjske opreme GORENJE, Velenje.

Istovremeno, ova komisija, u kojoj saraduju zastupnici naših najvećih preduzeća mašinske i elektroindustrije, odlučila je, da se ovaj predlog JUS-standarda objavi u biltenu STANDARDI-

ZACIJA, kako bi se sa njegovom sadržinom mogli upoznati i dati primedbe i zastupnici ostalih preduzeća i drugih grana, koji nisu članovi ove komisije. Standard koji će biti prihvaćen posle takve javne diskusije, predviđen je za neobaveznu primenu u našim preduzećima, ali treba da bude strogo obavezan za nove i revidirane JUS-standarde, u kojima bi trebalo sve primere označavanja usaglasiti sa ovim standardom.

Na taj način bi u nekoliko godina svi prerađeni jugoslovenski standardi pružili mogućnost našim preduzećima da međusobno korespondiraju neposredno sa dokumentima, koji su izašli iz računara, a u svim skladištima u zemlji svi materijali i standardni delovi bili bi jednako i jednosmisleno označeni.

PRINCIPI JEDINSTVENIH ZAPISA OSNOVNIH PODATAKA

Za zapis osnovnih podataka određeno je 40 mesta, što odgovara programima računara koji se najviše upotrebljavaju u našoj zemlji. U tih 40 mesta upisuju se osnovni podaci (naziv, opis, dodatni opis i oznaka), koji osim oznake JUS-standarda nemaju jednaku dužinu za sve vrste materijala, nego se njihova dužina posebno određuje za svaku vrstu materijala ili predmeta.

S obzirom na našu mnogojezičnost koja će se u budućnosti odraziti i u JUS-standardima (srpsko, hrvatsko, slovenačko i makedonsko područje), predviđeno je da se naziv može upisivati na bilo kojem od tih jezika, dok bi ostali podaci (opis, dodatni opis i oznaka standarda) na sva četiri jezika bili identični.

Pojedini delovi podataka se rastavljaju posebnim znakom rastavljanja — zvezdicom (*), koji omogućava računaru ispisivanje podataka u poravnatom obliku. Tako zvezdica obavezno dolazi između naziva i opisa i između opisa i dodatnog

opisa. Ako opisa ili dodatnog opisa nema, stavljaju se dve zvezdice (* *).

Između dodatnog opisa i oznake standarda ne treba stavljati zvezdice, jer oznaka standarda uvek počinje na 31. mestu zapisa i tako je taj podatak već unapred ispisan u poravnom obliku.

Naziv svakog standardizovanog predmeta ili materijala trebalo bi u svakom novom JUS-standardu navesti na sva četiri jezika, čime bi se vremenom dobio četvorjezični rečnik koji bi omogućio upotrebu JUS-standarda na svim jezičnim područjima.

U pojedinim slučajevima, kada za opis i dodatni opis treba veći broj podataka, neće biti dovoljno mesta za ispisivanje čitavog naziva, pa bi ga zato trebalo na pogodan način skratiti. Kao primer navodimo elektronski element »kondenzator« koji obuhvata 11 mesta, a da još nismo precizirali njegovu vrstu (npr. papirni, keramički, elektrolitski i sl.). Zato bi se u takvim slučajevima trebalo dogovoriti za skraćenice koje bi se mogle lako pamtit (npr. C-KC = kondenzator, keramički, cevasti).

Za svaku vrstu standardnih delova i materijala biće potrebno da se sastavi i izda poseban standard, kao uputstvo koje nazive i koje podatke i na kakav način ih treba upisivati, da bi predmet standarda bio u potpunosti identificiran u svim njegovim detaljnim karakteristikama.

U nazivima, osim slova međunarodne abecede mogu se upotrebljavati i slova koja su specifična za naše jezike (Č, Ć, Š, Ž, Đ). Međutim, u skraćenicama naziva i u podacima opisa i dodatnog opisa treba ta nacionalna slova izbegavati. Slično treba izbegavati i slovo X (iks), jer se ovo slovo upotrebljava kao znak množenja. Suprotno tome dozvoljena je upotreba ostalih tuđih slova (Q, W i Y), svih arapskih cifara i nekih posebnih znakova.

U daljem tekstu objavljujemo predlog standarda za zapis osnovnih podataka u celini, kako bi se sa njegovim sadržajem upoznao što veći broj naših stručnjaka, koji bi po tom pitanju dali svoje miš-

ljenje na velikom savetovanju o standardizaciji u jesen ove godine u Sloveniji, gde će se sa iznetim dopunama i konačno usvojiti.

ZAPISI OSNOVNIH PODATAKA U STRANIM ZEMLJAMA

Možda bi vredelo napo menutida istu problematiku pokušavaju rešavati i u drugim zemljama. Konkretno, u okviru CEN postoji predlog za sistem označavanja pogodan za automatsku obradu podataka i veoma sličan predlog JUS-standarda. Struktura zapisa po ovom predlogu CEN je sledeća:

Neobavezni deo:

naziv u nacionalnom jeziku i oznaka nacionalnog standarda (ukupno 18 mesta)

Obavezni deo:

oznaka evropskog standarda EN (7 mesta)

blok kratkih oznaka i dodatni blok (ukupno 17 mesta).

Nedostatak ove strukture zapisa po EN je u premalom broju mesta za tehničke podatke (17 mesta), dok je po našem predlogu broj mesta za tehničke podatke do 24 mesta (30 mesta smanjen za dužinu naziva ili skraćenice).

Drugi nedostatak predloga za EN je u tome, što je ukupna dužina zajedno sa neobaveznim delom 42, što je za 2 mesta više od raspoloživih mesta po standardnim programima za računare.

Možda su ti nedostaci razlog, što u roku više od jedne godine diskusija taj predlog još nije prihvaćen od zemalja članica CEN-a, već je po najnovijim informacijama rešavanje ove problematike odgođeno za dalje vreme.

U slučaju da bi evropski predlog bio prihvaćen, trebalo bi razmisliti da se prihvati i u JUS-standardima. Ali s obzirom na neprihvatanje i odgađanje daljeg rešavanja ovog predloga, potrebno je krenuti vlastitim putem, pogotovo kad su u okviru jednog od naših najvećih preduzeća postignuti već značajni uspesi.

predlozi standarda za javnu diskusiju

DK 678.5/8—4: 621.798.12:663.64

Predlog standarda br. 11222	Obrada podataka ZAPIS OSNOVNIH PODATAKA Opšta uputstva	JUS A.D0. 150 1974.
--------------------------------	---	---------------------------

1 Predmet standarda

Ovaj standard određuje osnovne principe i strukturu kratkih zapisa osnovnih podataka kako za predmete materijalnog karaktera (sirovine, poluproizvodi, delovi, proizvodi) tako i za predmete nematerijalnog karaktera (propisi, metode ispitivanja, uslovi isporuke, propisi bezbednosti itd.) a u cilju postizanja jedinstvenosti i drugih pogodnosti.

2 Namena

Sistem kratkih zapisa osnovnih podataka prilagođen je za automatsku obradu podataka (za sve ulazne i izlazne dokumente), kao i za ručnu manipulaciju. Ovaj sistem zapisa se može koristiti u svim dokumentima za unutrašnju upotrebu u preduzeću, kao i za spoljnu komunikaciju, kada treba kratko i jasno označiti sve karakteristike koje određuju pojedini predmet.

Primeri upotrebe:

- u tehničkoj dokumentaciji za proizvodnju (crteži, sastavnice, proizvodni i kontrolni postupci, planovi materijala itd.),
- u komercijalnoj dokumentaciji (porudžbenice, dostavnice, fakture, reklamacije, spiskovi rezervnih delova, razna poslovna pisma itd.),
- u materijalnom poslovanju (kartice materijala, kartoteke, spisak potreba, stanje zaliha, itd.),
- u drugim standardima, gde se treba pozvati na odnosni predmet.

3 Struktura zapisa osnovnih podataka

Zapis osnovnih podataka sastoji se iz dva polja:

1. polje: naziv, opis, dopunski opis	30 mesta
2. polje: oznaka	10 mesta
Ukupno	40 mesta

<i>Naziv - opis - dopunski opis</i>	<i>Oznaka</i>
30	10

4 Objašnjenje pojedinih polja

4.1 Polje: naziv — opis — dodatni opis — 30 mesta.

Naziv, opis i dodatni opis zapisuje se u zajedničko polje, jer se na taj način raspoloživi broj mesta može najracionalnije iskoristiti. Između naziva i opisa i između opisa i dodatnog opisa obavezno treba staviti zvezdicu (*) kao znak rastavljanja. Broj znakova za naziv, opis i dodatni opis pojedinačno nije određen, ali ukupni broj znakova naziva, opisa i dodatnog opisa zajedno sa znacima rastavljanja (*) ne sme biti veći od 30.

Znak rastavljanja (*) namenjen je kao uputstvo računaru, da može prilikom ispisivanja svrstati podatke iza tog znaka u poravnatom obliku (vidi tačku 7).

Ako u polje za »naziv-opis-dodatni opis« ne upisujemo podatke za »opis« (opisa nema), onda stavljamo iza naziva obavezno dve zvezdice (**). To je podatak iza naziva »dodatni opis« a i komanda računaru da ako želimo ispis u poravnatom obliku piše te podatke u »polje za dodatni opis«.

Ispis u poravnatom obliku najpogodniji je za ispise predmeta materijalnog ili nematerijalnog karaktera, sortirane po klasifikaciji (vidi tabelu 3).

- 4.11 Za naziv treba upotrebljavati kratku imenicu iz naših jezika. Po mogućnosti treba naći reči koje su jednake u više naših jezika.

Za naziv predmeta koji se mnogo puta ponavljaju i za koje treba osigurati što više mesta za opis i dodatni opis (npr. za elektronske elemente, poluproizvode obojene metalurgije, proizvode hemijske industrije), treba stvoriti logičke skraćenice za koje se preporučuje da su indentične za sve naše jezike.

Za pojedine predmete (standardne, nestandardne ili predmete nematerijalnog karaktera) za koje nije potreban opis i dodatni opis, naziv može da se produži na svih 30 mesta, i u takvom slučaju znak rastavljanja (*) otpada.

- 4.12 O p i s

Kao opis upisuju se karakteristični tehnički podaci predmeta (mere, električne veličine, tolerancije, snaga itd.)

- 4.13 D o p u n s k i o p i s

Kao dopunski opis upisuje se kvalitet materijala od koga je predmet izrađen (npr. Č.0146.5 ili ČV40), po potrebi skraćenice za površinsku antikorozivnu zaštitu (npr. ZN12) i drugi podaci za identifikaciju predmeta (npr. boja).

- 4.14 Pojedine podatke, njihov redosled i način upisivanja u deo polja opis i dodatni opis treba odrediti posebnim standardima koji se odnose na grupe istovrsnih predmeta.

- 4.2 Polje: oznaka — 10 mesta

U polje »oznaka« upisuje se za standardne delove oznaka JUS — standarda na sledeći način:

JUS AD0150

To znači da se iza slova JUS ostavlja slobodno mesto, a tačke se izostavljaju, da bi se uštedila mesta.

U to polje može se upisati, u koliko nema JUS-standarda, oznaka međunarodnog standarda ili tuđeg nacionalnog standarda, odnosno oznaka internog dokumenta preduzeća (npr. interni standard, broj crteža itd.).

5 Dozvoljeni znaci

U zapisu osnovnih podataka dozvoljena je upotreba prvenstveno velikih slova abecede, arapske brojke i neki posebni znaci.

5.1 Slova

Dozvoljena je upotreba sledećih slova:

A, B, C, D, E, F, G, H, I, J, K, L, M, N, O, P, R, S, T, U, V, Q, W, Y, Z.

Slova Č, Ć, Š, Ž i Đ koja su specifična za naše jezike mogu se upotrebljavati samo za naziv, a po pravilu izbegavaju se u opisu i dodatnom opisu.

Slovo X rezervisano je za znak množenja, s tog razloga po pravilu treba ga izbegavati za druge svrhe.

5.2 Brojke

Dozvoljena je upotreba svih arapskih brojki

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 0.

Upotreba rimskih brojki nije dozvoljena.

5.3 Posebni znaci

Dozvoljena je upotreba sledećih posebnih znakova unutar pojedinih podataka: povlaka ili minus (—), zarez (,), tačka (.) kosa crta (/), plus (+), znak za procenite (%), znak za navodnike ili cole (") i znak množenja (×).

Znak zvezdica (*) upotrebljava se samo kao znak rastavljanja.

5.4 Rukopis kritičnih znakova

Da bi se izbeglo pogrešno čitanje nekih rukom pisanih znakova u rukopisnim dokumentima, treba upotrebiti sledeći način pisanja kritičnih znakova:

Pravilno		Pogrešno
slovo	cifra	
Ø	0	
I	1	1,1
	7	7
G	6	6
Z	2	2

6 Primeri označavanja u jugoslovenskim standardima

U svim novim i revidiranim standardima primeri označavanja treba da su usklađeni sa ovim standardom. U prelaznom periodu do kraja 1980. godine, pored označavanja po ovom standardu, dodaju se i primeri označavanja po dosadašnjem načinu.

U standardima primeri označavanja po ovom standardu treba da su navedeni na sva četiri jezika, svrstani po abecednom redu jezika: hrvatski, makedonski, slovenački i srpski.

Primer:

a) Novi način označavanja

Jezik	Naziv - opis - dodatni opis										Oznaka																		
	30										10																		
Hr.	M	A	T	I	C	A	*	M	2	0	X	1	,	5	*	Č	V	8	0	J	U	S	M	B	1	6	0	2	
Ma.	N	A	V	R	T	K	A	*	M	2	0	X	1	,	5	*	Č	V	8	0	J	U	S	M	B	1	6	0	2
Sl.	M	A	T	I	C	A	*	M	2	0	X	1	,	5	*	Č	V	8	0	J	U	S	M	B	1	6	0	2	
Sr.	N	A	V	R	T	K	A	*	M	2	0	X	1	,	5	*	Č	V	8	0	J	U	S	M	B	1	6	0	2

b) Dosadašnji način označavanja

Navrtka M20×1,5 JUS M.B1.602 ČV80

7 Primeri upotrebe zapisa osnovnih podataka u praksi

(vidi tabele u prilogu)

8 Veza sa drugim standardima

JUS A.F0.010 Obrada informacije. Kodiranje i programiranje 7 — bit — kod

JUS M.A0.037 Crteži u mašinstvu. Tehničko pismo. Uspravno, usko

JUS M.A0.040 Crteži. Zaglavlja na konstrukcionoj dokumentaciji

JUS M.A0.041 Crteži. Sastavnica za konstrukcionu dokumentaciju

Tabela 1

Čelični poluproizvodi — standardizovani hemijska jedinjenja, nestandardizovani poluproizvodi i predmeti nematerijalnog karaktera (srpskohrvatski)

a) Označavanje po dosadašnjem sistemu

Čelična traka 180,5×0,36 JUS C.B3.530 Č.0146

Tanki lim 2,75×1100×3000 JUS C.B4.112 Č.0345 P4

Specijalna žica 2 JUS C.B6.110 Č. 0146, T2, B

Cev sa šavom 1"×4,05 JUS C.B5.222, Č. 0206 bez navoja

Okrugli čelik 120 JUS C.B3.021 Č.0300

Nastavak tabele 1

Šestougaoni mesing 20 — JUS C.D3.528 — Cu58ZnPb.p.lž
 I-profil 60×40×4 JUS C. C3.203 AlMg2 presovan
 Hlorovodonična kiselina, tehnička JUS H.B1.015
 Vijak M16×1,5×60KR JUS M.B1.059 ČV80
 Prstenasta elastična podložka 8 JUS M.B2.111
 Lakovana Pm pruga 0,2 dg cn JUS N.A8.281
 Provodnik GN/AJ-A 16 JUS N.C3.406
 Žica TM21-0,5 žuta JUS N.C2.221
 IPO 13 — S3×50+25 mm² 1kV JUS N.C5.020
 Serijska sklopka 6A 250V JUS N.E3.130
 Sijalica — sveća 220V 25W E14 JUS N.L1.203
 130-5 IEC-30 PC JUS N.R4.064
 Jezgro 14×8,3 JUS N.R8.013
 Kućište belo
 Poklopac levi 200×110 GAL ZN6
 Kontrolni propis za PS 613

Tabela 2

Čelični poluproizvodi — standardizovani, hemijska jedinjenja, nestandardizovani poluproizvodi i predmeti nematerijalnog karaktera (srpskohrvatski).

b) Označavanje po novom sistemu (JUS A.D0.150)

Mreža¹⁾ s podacima za ulaz na računar

30 mesta										10 mesta																											
T	R	A	K	A	*	1	8	0	,	5	X	0	,	3	6	*	Č	0	1	4	6	H	T	3	2			J	U	S	C	B	3	5	3	0	
L	I	M	*	2	,	7	5	X	1	1	0	0	X	3	0	0	0	*	Č	0	3	4	5	P	4			J	U	S	C	B	4	1	1	2	
Ž	I	C	A	*	2	*	Č	0	1	4	6	T	2	B													J	U	S	C	B	6	1	1	0		
C	E	V	*	1	"	X	4	,	0	5	*	Č	0	2	0	6	Š	A	V	B	N						J	U	S	C	B	5	2	2	0		
Š	I	P	K	A	*	1	2	0	*	Č	0	3	0	0													J	U	S	C	B	3	0	2	1		
Š	I	P	K	A	-	6	*	2	0	*	C	U	5	8	Z	N	P	B	,	P	.	L	Ž				J	U	S	C	D	3	5	2	8		
P	R	Ø	F	I	L	I	*	6	0	X	4	0	X	4	*	A	L	M	G	2	P	R	E	S			J	U	S	C	C	3	2	0	5		
K	I	S	E	L	I	N	A	H	L	Ø	R	Ø	V	Ø	D	Ø	N	I	Č	N	A	*	*	T	H			J	U	S	H	B	1	0	1	5	
V	I	J	A	K	*	M	1	6	X	1	,	5	X	6	0	K	R	*	Č	V	8	0					J	U	S	M	B	1	0	5	9		
P	Ø	D	L	Ø	Š	K	A	*	8																		J	U	S	M	B	2	1	1	1		
P	R	U	G	A	L	A	K	Ø	V	A	N	A	*	0	,	2	*	P	M	-	D	G	C	N			J	U	S	N	A	8	2	8	1		
P	R	Ø	V	Ø	D	N	I	K	G	N	/	A	J	-	A	*	1	6									J	U	S	N	C	3	4	0	6		
Ž	I	C	A	T	M	2	1	*	0	,	5	*	Ž	U	T	A											J	U	S	N	C	2	2	2	1		
K	A	B	L	I	P	Ø	1	3	S	*	3	X	5	0	+	2	5	*	1	K	V						J	U	S	N	C	5	0	2	0		
S	K	L	Ø	P	K	A	*	6	A	2	5	0	V	*	S	E	R										J	U	S	N	E	3	1	3	0		
S	I	J	A	L	I	C	A	*	2	2	0	V	2	5	W	*	E	1	4								J	U	S	N	L	1	2	0	3		
K	Ø	N	E	K	T	Ø	R	*	1	3	0	-	5	I	E	C	3	0	P	C							J	U	S	N	R	4	0	6	4		
J	E	Z	G	R	Ø	*	1	4	X	8	,	4															J	U	S	N	R	8	0	1	3		
K	U	Č	I	Š	T	E	*	*	B	E	L	Ø																									(br. nacrtā)
P	Ø	K	L	Ø	P	A	C	*	L	E	V	I	2	0	0	X	1	1	0	*	Z	N	6														(br. nacrtā)
R	R	Ø	P	I	S	K	Ø	N	T	R	Ø	L	N	I	*	*	P	S	6	1	3															(br. propisa)	

1) Za neautomatsku obradu podataka mreža nije obavezna

Tabela 3

Označavanje po novom sistemu (JUS A.D0.150) poravnati oblik (vidi tačku 4.1)

TRAKA*	180,5×0,36*	Č0146 HT32	JUS CB3530
LIM*	2,75×1100×3000*	Č0345 P4	JUS CB4112
ŽICA*	2*	Č0146 TZ B	JUS CB6110
CEV*	1''×4,05*	Č0206 ŠAV BN	JUS CB5220
ŠIPKA*	120*	Č0300	JUS CB3021
ŠIPKA 6*	20*	ČU582N PB.P.LŽ	JUS CD3528
PROFIL I*	60×40×4*	ALMG2 PRES	JUS CC3205
KISELINA HLOOROVO- DONIČNA**		TH	JUS HB1015
VIJAK*	M16×1,5×60KR*	ČV80	JUS MB1059
PODLOŠKA*	8*		JUS MB2111
PRUGA LAKOVANA*	0,2*	PM-DG CN	JUS NA8281
PROVODNIK GN/AJ-A*	16*		JUS NC3406
ŽICA TM21*	0,5*	ŽUTA	JUS NC2221
KABL IPO13S*	3×50+25*	1KV	JUS NC5020
SKLOPKA*	6A250V*	SER	JUS NE3130
SIJALICA*	220V25W*	E14	JUS NL1203
KONEKTOR*	130-51EC-30PC*		JUS NR4064
JEZGRO*	14×8,4*	14×8,4	JUS NR8013
KUĆIŠTE**		BELO	(br. nacрта)
POKLOPAC LEVI*	200×110*	ZN6	(br. nacрта)
PROPIS KONTROLNI**		PS 613	(br. propisa)

anotacije predloga jugoslovenskih standarda

iz oblasti metoda hemijskih ispitivanja lakih metala

Krajnji rok za dostavljanje primedbi je 1. oktobar 1974. godine.

1. Ovim se stavljaju na javnu diskusiju 4 predloga standarda iz oblasti metoda hemijskih ispitivanja aluminijuma i aluminijumskih legura i to:

Predlog br. 11098 Određivanje magnezijuma atomskom apsorpcijom JUS C.A1.260

Predlog br. 11099 Određivanje hroma spektrofotometrijskom metodom s difenilkarbazidom JUS C.A1.261

Predlog br. 11100 Kompleksometrijsko određivanje magnezijuma .. JUS C.A1.262

Predlog br. 11101 Određivanje cinka atomskom apsorpcijom JUS C.A1.263

2. Ovim se stavljaju na javnu diskusiju 3 predloga standarda iz oblasti metoda hemijskih ispitivanja magnezijuma i magnezijumovih legura i to:

Predlog br. 11102 Spektrofotometrijsko određivanje silicijuma sa kompleksom silicijummolibdena JUS C.A1.309

Predlog br. 11103 Fotometrijsko određivanje aluminijuma (metoda sa hromazurolom S) JUS C.A1.310

Predlog br. 11104 Gravimetrijsko određivanje retkih zemalja JUS C.A1.311

Gornje predloge izradila je stručna komisija obrazovana od predstavnika proizvođača, potrošača i zainteresovanih ustanova i organizacija. Predlozi su posebno odštampani i dostavljeni interesentima.

Zainteresovane radne organizacije koje nisu dobile tekst predloga ovih standarda, mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, sa zahtevom da im se dostave.

iz oblasti sinterovanih metalnih materijala

Krajnji rok za dostavljanje primedbi je 1. oktobar 1974. godine.

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju sledeći predlozi jugoslovenskih standarda iz oblasti sinterovanih metalnih materijala i to:

Predlog br. 11105 Određivanje gustine..... JUS C.A2.026

Predlog br. 11106 Određivanje jačine koeritivnog polja magnetizacije JUS C.A2.027

Predlog br. 11107 Određivanje otpornosti na lom JUS C.A4.036

Predlog br. 11108 Određivanje Jungovog modula JUS C.A4.037

Predloge je pripremila Stručna komisija za sinterovane metalne materijale u saradnji sa Jugoslovenskim zavodom za standardizaciju. Kao osnova za izradu ovih predloga poslužili su predlozi ISO-a.

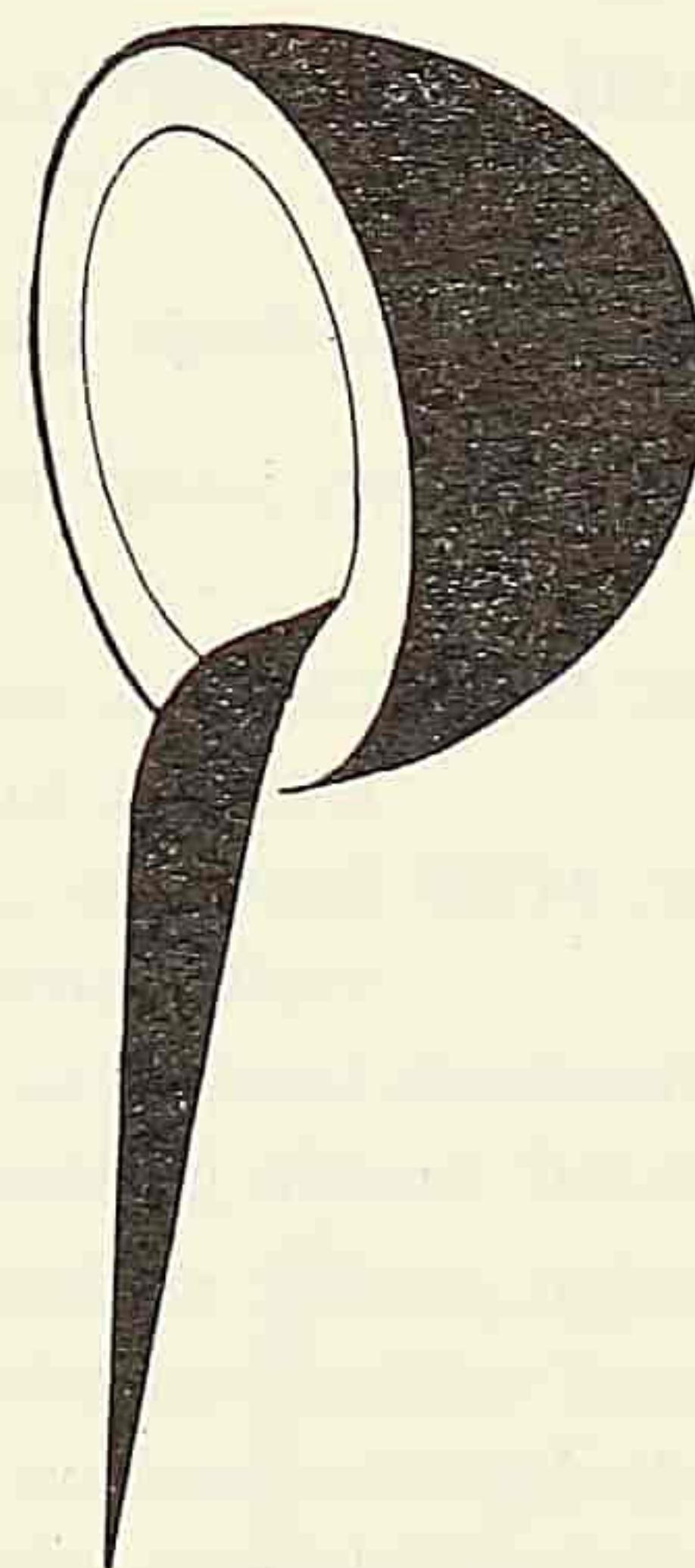
Zainteresovane radne organizacije koje nisu dobile tekst ovih predloga standarda, mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju sa zahtevom da im se predlozi dostave radi stavljanja eventualnih primedbi, izmena i dopuna.

za fazonske komade od sivog liva za vodove pod pritiskom izrađene od tvrdog PVC-a

Krajnji rok za dostavljanje primedbi je 1. oktobar 1974. godine.

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju sledeći predlozi jugoslovenskih standarda iz oblasti fazonskih komada od sivog liva za vodove pod pritiskom od tvrdog PVC-a i to:

Predlog br. 11109 Fazonski komadi od sivog liva za vodove pod pritiskom, izrađeni od tvrdog PVC-a. Tehnički uslovi za izradu i isporuku JUS C.J1.500

- Predlog br. 11110 Ogranci sa naglancima. Oblik i mere JUS C.J1.501
- Predlog br. 11111 Ogranci sa naglancima i prirubnicom. Oblik i mere JUS C.J1.502
- Predlog br. 11112 Ogranci sa naglancima i navojnicom za priključak. Oblik i mere..... JUS C.J1.503
- Predlog br. 11113 Redukcija sa naglancima. Oblik i mere JUS C.J1.504
- Predlog br. 11114 Spojnice sa prirubnicom i naglavkom. Oblik i mere JUS C.J1.505
- Predlog br. 11115 Spojnice sa prirubnicom. Oblik i mere JUS C.J1.506
- Predlog br. 11116 Način spajanja vodova pod pritiskom od tvrdog PVC-a JUS G.C6.506
- Predlog br. 11117 Fazonski komadi od sivog liva za vodove pod pritiskom, izrađeni od plastičnih masa. Ogrlica. Oblik i mere..... JUS C.J1.520
- Predlog br. 11118 Zupčaste spojnice sa slobodnom prirubnicom. Oblik i mere..... JUS C.J1.521

Gornje predloge pripremila je Stručna komisija za fazonske komade od sivog liva za vodove pod pritiskom izrađene od plastičnih masa, u saradnji sa Jugoslovenskim zavodom za standardizaciju.

Zainteresovane radne organizacije koje nisu dobile tekst ovih predloga standarda, mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju sa zahtevom da im se predlozi dostave radi stavljanja eventualnih primedbi, izmena i dopuna.

iz oblasti gumenih creva

Krajnji rok za dostavljanje primedbi 1. oktobar 1974. god.

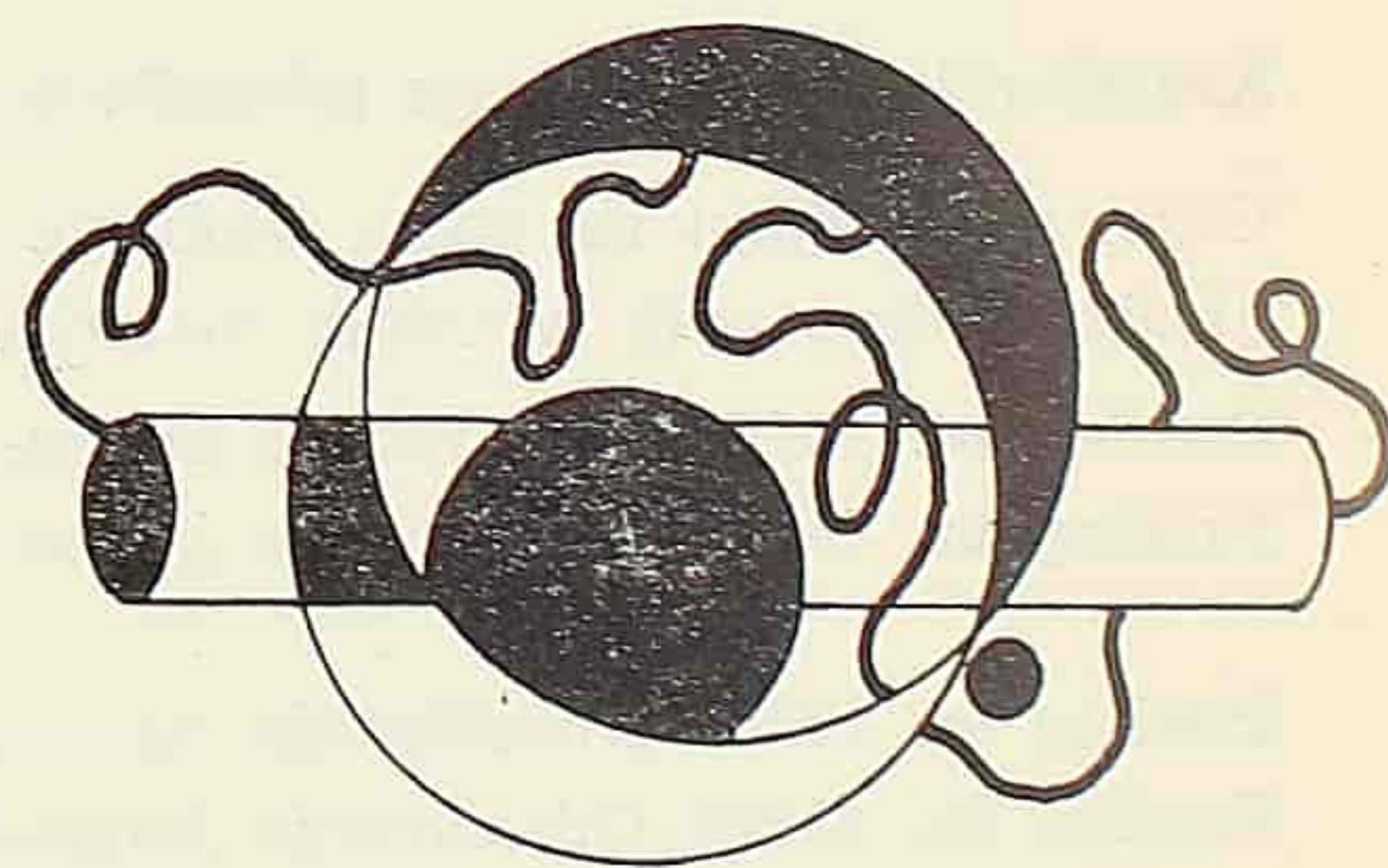
Ovim se stavlja na javnu diskusiju sledeći predlozi standardi iz oblasti gumenih creva:

- Predlog br. 11119 Gumena creva. Unutrašnji prečnici, pritisci ispitivanja i tolerancije dužina JUS G.C6.007
- Predlog br. 11120 Ispitivanje gumenih creva. Određivanje propustljivosti gasova JUS G.S2.153

Predlozi standarda izrađeni su u Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju. Predlog JUS G.C6.007 izrađen je prema međunarodnoj preporuci ISO/R1307 iz 1970. god. Gore naveden predlog predstavlja opštu smernicu pri izboru unutrašnjih prečnika. Propisan red veličina unutrašnjih prečnika treba primeniti kada god je to moguće. Ovaj red je dosledno korišten u ISO standardima izuzev hidrauličnih creva sa unakrsnim metalnim uloškom gde postoje mala odstupanja jer se dimenzije baziraju na SAE specifikacijama.

Predlog standarda JUS G.S2.153 izrađen je prema nacrtu predloga ISO-a dok. 2827 iz 1974. god. Predlozi standarda su posebno umnoženi i dostavljeni na mišljenje i stavljanje primedaba zainteresovanim preduzećima i ustanovama.

Interesenti koji nisu dobili gore navedene predloge standarda mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, sa zahtevom da im se tekstovi predloga naknadno dostave.

iz oblasti energetskih kablova

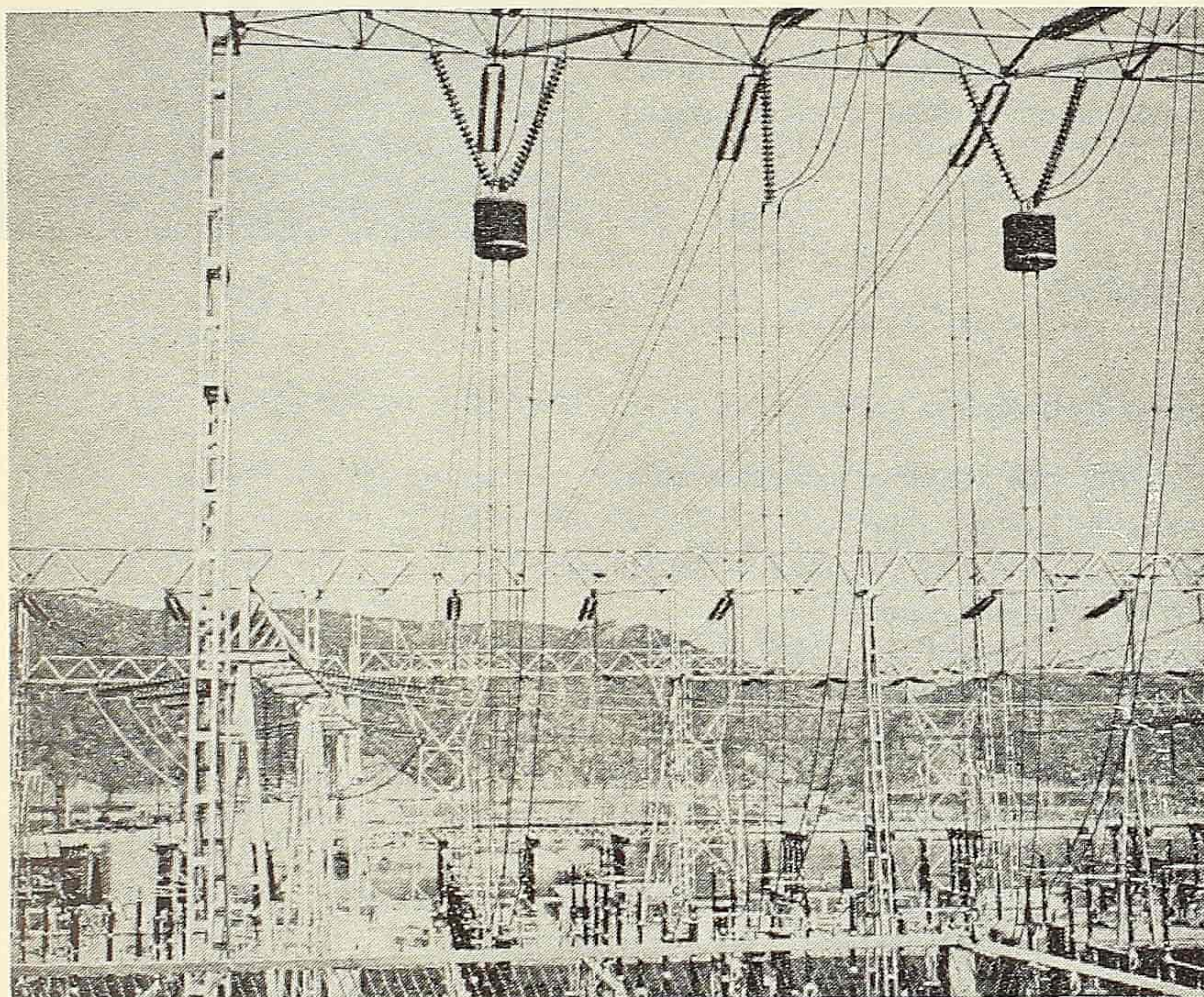
Krajnji rok za dostavljanje primedbi je 1. oktobar 1974. godine.

Ovim se stavlja na javnu diskusiju predlog standarda za prvo izdanje jugoslovenskog standarda za energetske kablove sa izolacijom od impregnisanog papira i metalnim plaštom.

- Predlog br. 11121 Ispitivanje energetskih kablova sa izolacijom od impregnisanog papira i metalnim plaštom za napone do 60 kV JUS N.C5.025

Predlog standarda je pripremio sekretarijat tehničkog odbora TO 20 JEK-a (Električni kablovi).

Tekst ovog predloga poslat je zainteresovanim radnim organizacijama, a interesenti koji nisu primili predlog, mogu ga dobiti na zahtev upućen Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, Cara Uroša 54, p.p. 933, Beograd.

iz oblasti visokonaponskih osigurača

Krajnji rok za dostavljanje primedbi je 1. oktobar 1974. godine.

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju 2 predloga standarda za prvo izdanje jugoslovenskih standarda za visokonaponske osigurače sa topljivim umetkom.

Predlog br. 11122 Visokonaponski topljivi osigurači. Jednopolne osnove, za nazivne napone 3,6 do 38 kV. Osnovne mere JUS N.E5.520

Predlog br. 11123 Visokonaponski topljivi osigurači. Topljivi umeci za nazivne napone 3,6 do 38 kV Osnovne mere .. JUS N.E5.521

Predloge je pripremio Jugoslovenski zavod za standardizaciju, u okviru tehničkog pododbora TPO 32A JEK-a. (Visokonaponski osigurači).

Tekst ovih predloga poslat je zainteresovanim radnim organizacijama, a interesenti koji nisu primili predloge, mogu ih dobiti na zahtev upućen Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, Cara Uroša 54, p.p. 933, Beograd.

iz oblasti radio prijemnika

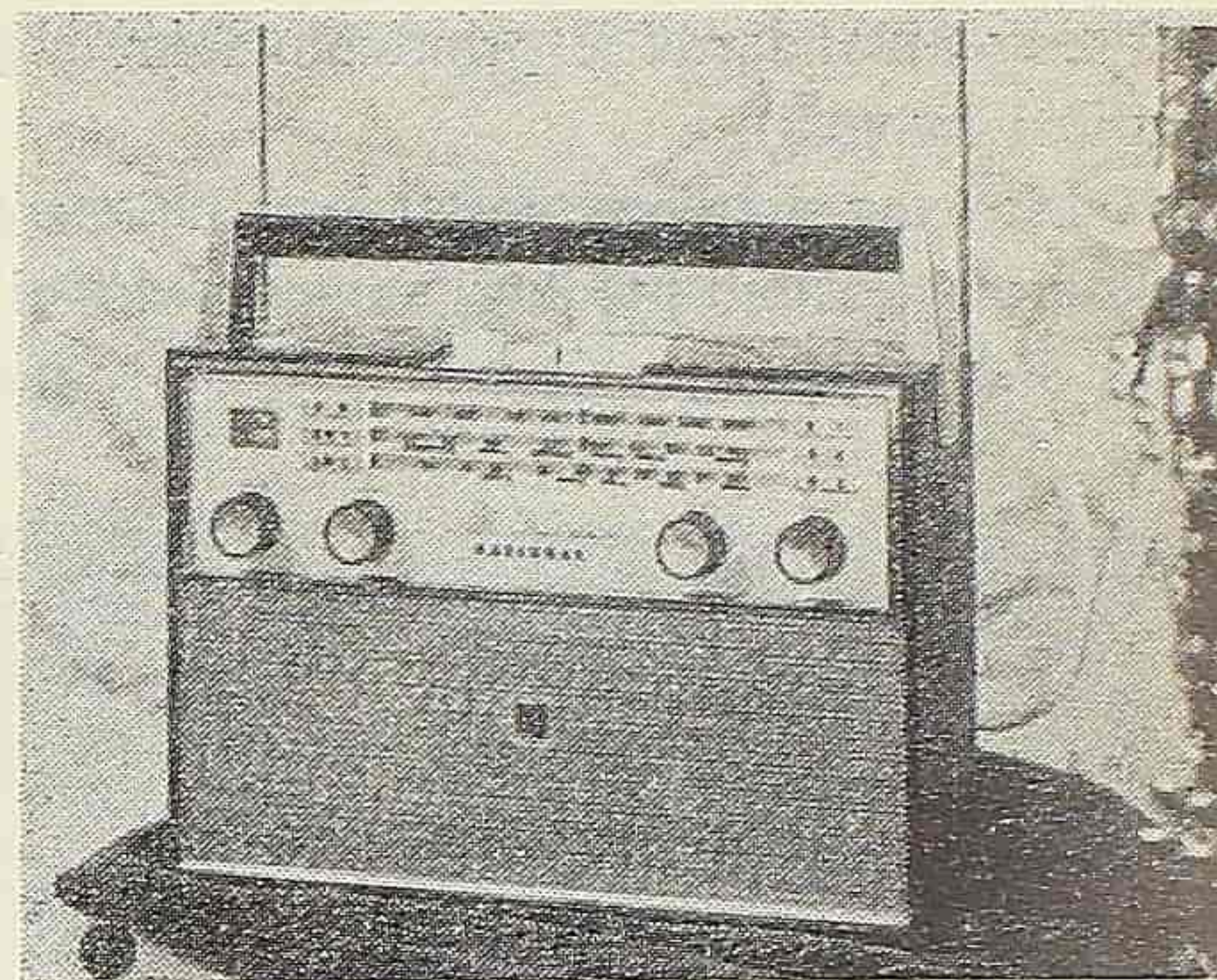
Krajnji rok za dostavljanje primedbi je 1. oktobar 1974. godine.

Ovim se stavlja na javnu diskusiju predlog jugoslovenskog standarda iz oblasti radio prijemnika i to:

Predlog br. 11124 Merenja audiofrekvencijskog dela radio-prijemnika JUS N.N6.050

Predlog je pripremila Radio-industrija Zagreb-RIZ, Elektronika, telekomunikacije, automatizacija, 41001 Zagreb, Božidarevićeva 13, p.p. 176, član TPO-12A Jugoslovenskog elektrotehničkog komiteta — JEK, u saradnji sa Jugoslovenskim zavodom za standardizaciju. Kao osnova predloga poslužila je publikacija IEC-315-2, prvo izdanje iz 1971. godine.

Tekst gornjeg predloga interesenti mogu dobiti u sekretarijatu TPO-12A, Elektronska industrija — Niš, Banjski put b.b. ili u Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju

iz oblasti telekomunikacionih kablova

Krajnji rok za stavljanje primedaba: 1 oktobar 1974. godine.

Ovim se stavlja u na javnu diskusiju sledeći predlozi jugoslovenskih standarda:

- Predlog br. 11125** Preuzimanje telekomunikacionih kablova i provodnika. Obim ispitivanja **JUS N.C0.110**
- Predlog br. 11126** Telekomunikacioni kablovi sa izolacijom vazduh/papir i metalnim omotačem. Označavanje **JUS N.C4.005**
- Predlog br. 11127** Telekomunikacioni kablovi sa ravnim metalnim omotačem. Zaštita od korozije i mehaničkih oštećenja **JUS N.C4.010**
- Predlog br. 11128** Pretplatnički kablovi za visoke frekvencije sa izolacijom vazduh/papir. Opšti tehnički uslovi .. **JUS N.C4.300**
- Predlog br. 11129** Kablovi za mesne mreže i mrežne grupe, za niske frekvencije, sa izolacijom vazduh/papir. Opšti tehnički uslovi **JUS N.C4.400**
- Predlog br. 11130** Međumezni simetrični kablovi za niske frekvencije sa izolacijom vazduh/papir. Opšti tehnički uslovi **JUS N.C4.420**

Gornji predlozi su pripremljeni na osnovu tehničkih uslova koji su objavljeni u PTT Vesniku, organu Zajednice jugoslovenskih pošta, telegrafa i telefona i to u brojevima 4, 14 i 21 od 1972. i 7 i 13 od 1973 godine. Izmene teksta su isključivo redakcijske prirode.

Zainteresovane radne organizacije treba da se obrate Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju radi dobijanja gornjih predloga.

objavljeni jugoslovenski standardi

»Službeni list SFRJ«, br. 19/74 od 18. IV 1974. god.

Mineralna ulja:		
JUS B.H3.181	— „ Motorna ulja za konzervisanje i podmazivanje	20,00
1974		
JUS B.H3.129	— „ Motorna ulja tipa A	17,00
1974		
JUS B.H3.139	— „ Motorna ulja tipa B	20,00
1974		
JUS B.H3.149	— „ Motorna ulja tipa C	20,00
1974		
JUS B.H3.169	— „ Motorna ulja tipa D	20,00
1974		

Navedeni standardi su obavezni i stupaju na snagu 1. jula 1974. godine

JUS F.C2.701	— Tkanine za radnu zaštitnu odeću u zdravstvu:	
1974	„ Tkanina, tip I. Opšti uslovi	14,00
JUS F.C2.702	— „ Tkanina, tip II. Opšti uslovi.....	14,00
1974		
JUS F.C2.703	— „ Tkanina, tip III. Opšti uslovi	14,00
1974		
JUS F.C2.705	— „ Tkanina, tip V. Opšti uslovi	14,00
1974		
JUS F.C2.710	— „ Tkanina, tip X. Opšti uslovi.....	14,00
1974		
JUS F.C2.715	— Pletenine za zaštitnu odeću u zdravstvu:	
1974	„ Pletenine, tip XV. Opšti uslovi	14,00
JUS F.G1.701	— Radna zaštitna odeća u zdravstvu. Odeća za zdravstvene radnike:	
1974	„ Muški mantili. Veličine i kvalitet materijala i izrade	14,00
JUS F.G1.703	— „ Operacioni mantili. Veličine i kvalitet materijala i izrade ..	14,00
1974		
JUS F.G1.704	— „ Muški kaputići (bluze). Veličine i kvalitet materijala i izrade ..	14,00
1974		
JUS F.G1.705	— „ Muške pantalone. Veličine i kvalitet materijala i izrade ..	14,00
1974		
JUS F.G1.706	— „ Muške košulje. Veličine i kvalitet materijala i izrade	14,00
1974		
JUS F.G1.707	— „ Muške kape. Veličine i kvalitet materijala i izrade	10,00
1974		
JUS F.G1.708	— „ Pelerine. Veličine i kvalitet materijala i izrade	14,00
1974		
JUS F.G1.731	— „ Ženski mantili. Veličine i kvalitet materijala i izrade	14,00
1974		
JUS F.G1.733	— „ Ženske bluze. Veličine i kvalitet materijala i izrade	14,00
1974		
JUS F.G1.734	— „ Ženske košuljice (bluzice). Veličine i kvalitet materijala i izrade	10,00
1974		
JUS F.G1.735	— „ Ženske suknje. Veličine i kvalitet materijala i izrade	10,00
1974		
JUS F.G1.736	— „ Ženske haljine. Veličine i kvalitet materijala i izrade	14,00
1974		
JUS F.G1.737	— „ Ženski kompleti (bluza, suknja). Veličine i kvalitet materijala	
1974	i izrade	14,00
JUS F.G1.738	— „ Ženske kecelje. Veličine i kvalitet materijala i izrade	14,00
1974		
JUS F.G1.739	— „ Ženske kape. Veličine i kvalitet materijala i izrade	10,00
1974		
JUS F.G1.740	— „ Ženski patronažni kompleti (bluza, suknja), letnji. Veličine i	
1974	kvalitet materijala	14,00

JUS F.G1.751 — Radna zaštitna odeća u zdravstvu. Odeća za tehničko-pomoćne radnike u zdravstvu:		
1974	„ Muška radna odela (sako, pantalone). Veličine i kvalitet materijala i izrade	14,00
JUS F.G1.752 — „ Ženske marame. Veličine i kvalitet materijala i izrade		10,00
1974		
JUS F.G1.753 — „ Ženske kecelje. Veličine i kvalitet materijala i izrade		10,00
1974		
JUS F.G1.761 — Zaštitna odeća u zdravstvu. Odeća za bolesnike:		
1974	„ Muška pidžama. Veličine i kvalitet materijala i izrade	14,00
JUS F.G1.762 — „ Ženske pidžame. Veličine i kvalitet materijala i izrade		14,00
1974		
JUS F.G1.763 — „ Dečije pidžame. Veličine i kvalitet materijala i izrade		14,00
1974		
JUS F.G1.764 — „ Ženske spavaćice. Veličine i kvalitet materijala i izrade		14,00
1974		
JUS F.G1.765 — „ Dečije ženske spavaćice. Veličine i kvalitet materijala i izrade		10,00
1974		
JUS F.G1.766 — „ Muški i ženski ogrtači. Veličine i kvalitet materijala i izrade ..		14,00
1974		
JUS F.G1.767 — „ Dečiji ogrtači. Veličine i kvalitet materijala i izrade		14,00
1974		
JUS F.G1.768 — „ Dečije bluzice. Veličine i kvalitet materijala i izrade		10,00
1974		
JUS F.G1.769 — „ Dečije pantalonice. Veličine i kvalitet materijala i izrade		14,00
1974		
JUS F.G1.770 — „ Dečije benkice. Veličine i kvalitet materijala i izrade		10,00
1974		
JUS F.G1.771 — „ Dečije štramplice. Veličine i kvalitet materijala i izrade		10,00
1974		

Navedeni standardi su obavezni i stupaju na snagu 1. januara 1975. godine.

JUS F.C2.704 — Tkanine za radnu zaštitnu odeću u zdravstvu:		
1974	„ Tkanina, tip IV. Opšti uslovi	14,00
JUS F.C2.706 — „ Tkanina, tip VI. Opšti uslovi		14,00
1974		
JUS F.C2.707 — „ Tkanina, tip VII. Opšti uslovi		14,00
1974		
JUS F.C2.708 — „ Tkanina, tip VIII. Opšti uslovi		14,00
1974		
JUS F.C2.709 — „ Tkanina, tip IX. Opšti uslovi		14,00
1974		
JUS F.C2.711 — „ Tkanina, tip XI. Opšti uslovi		14,00
1974		
JUS F.C2.712 — „ Tkanina, tip XII. Opšti uslovi		14,00
1974		
JUS F.C2.713 — „ Tkanina, tip XIII. Opšti uslovi		14,00
1974		
JUS F.C2.714 — „ Tkanina, tip XIV. Opšti uslovi		14,00
1974		

Navedeni standardi se primenjuju od 1. januara 1975. godine.

**međunarodna
standardizacija**

primljena dokumentacija

Ovaj pregled sadrži predloge međunarodnih standarda, usvojene međunarodne standarde i drugu važniju dokumentaciju koju je Jugoslovenski zavod za standardizaciju primio od Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO) i Međunarodne elektrotehničke komisije (IEC).

Preporučuje se zainteresovanim da koriste ovu dokumentaciju uvidom u prostorijama Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju, ili putem izrade kopija, a po posebnom traženju, uz obavezu plaćanja troškova reprodukcije.

dokumentacija ISO

ISO/TC 4 — Kotrljajni ležaji

Predlog međunarodnog standarda:

br. 3290 »Kotrljajni ležaji. Elementi kotrljajnih ležaja. Loptice za kotrljajne ležaje« (Rok za primedbe je 1. X 1974. god.)

ISO/TC 5 — Metalne cevi i fitinzi

Predlog međunarodnog standarda:

br. 274 »Cevi od obojenih metala. Bakarne cevi kružnog preseka. Dimenzije« (Rok za primedbe je 1. X 1974. g.)

ISO/TC 8 — Brodogradnja

Predlog međunarodnog standarda:

br. 3434 »Brodogradnja. Termički obrađena stakla za brodske prozore« (Rok za primedbe je 1. X 1974.g.)

ISO/TC 20 — Aero i kosmonautika

Predlozi međunarodnih standarda:

br. 2653 »Ispitivanje okoline za aeronautičku opremu.

Deo 2.3: Formiranje leda«

br. 2676 »Ispitivanje okoline za aeronautičku opremu.

Deo 4.1: Magnetni uticaj«

br. 2684 »Ispitivanje okoline za aeronautičku opremu.

Deo 5.2: Zagađenje putem fluida«

br. 3353 »Vazduhoplovne i svemirske konstrukcije. Dvostrani uvrtni vijak sa valjanim navojem«

br. 3389 »Vazduhoplovi. Radio frekventni koakcijalni električni provodnici. Dimenzije i električne karakteristike«

(Rok za primedbe je 1. X 1974. god.)

ISO/TC 22 — Drumska vozila

Predlozi međunarodnih standarda:

br. 3412 »Drumska vozila. Svećice, pričvršćivanje i zaptivke«

br. 3469 »Drumska vozila. Metode ispitivanja uređaja za pranje vetrobrana putničkih vozila«

br. 3470 »Drumska vozila. Metode ispitivanja odmagljivanja vetrobrana putničkih vozila«

(Rok primedbe je 1. X 1974. god.)

ISO/TC 30 — Merenje protoka tečnosti u zatvorenim kanalima

Predlog međunarodnog standarda:

br. 3354 »Merenje protoka čiste vode u zatvorenim kanalima. Metoda istraživanja polja brzina pomoću »nulineta«

ISO/TC 34 — Poljoprivredni prehrambeni proizvodi

Predlozi međunarodnih standarda:

br. 2164.2 »Leguminoze. Određivanje glikozidnocijanovodonične kiseline«

br. 2918.2 »Meso i proizvodi od mesa. Određivanje sadržaja nitrata (Referentna metoda)

br. 3356 »Mleko i mleko u prahu, mlaćenica i mlaćenica u prahu, surutka i surutka u prahu. Određivanje dejstva fosfataze«

br. 3493 »Vanila. Rečnik«

br. 3495 »Mleko u prahu. Određivanje sadržaja mlečne kiseline i soli«

br. 3496 »Meso i proizvodi od mesa. Određivanje sadržaja hidrokortrolina (Referentna metoda)«

br. 3565 »Meso i proizvodi od mesa. Određivanje salmonela (Referentna metoda) (Rok za primedbe je 1. X 1974. god.)

ISO/TC 38 — Tekstil

Predlozi međunarodnih standarda:

br. 3415 »Tekstilni podni pokrivači.

Određivanje promene — gubitka debljine posle kratkotrajnog umerenog statičkog opterećenja«

br. 3416 »Tekstilni podni pokrivači. Određivanje promene — gubitka debljine posle produženog jakog statičkog opterećenja« (Rok za primedbe je 1. X 1974. god.)

ISO/TC 39 — Mašine alatke

Predlog međunarodnog standarda:
br. 3442 »Samocentrirajuće stezne glave sa čeljustima iz dva dela (za stezanje po rupi i po spoljnom prečniku). Dimenzije za zamenljivost i tehnički uslovi prijema« (Rok za primedbe je 1. X 1974. god.)

ISO/TC 46 — Dokumentacija

Predlog međunarodnog standarda:
br. 214 »Dokumentacija. Izvodi«
br. 3388 »Patenti. Bibliografski podaci. Suštinski i dopunski elementi«

ISO/TC 47 — Hemija

Predlozi međunarodnih standarda:
br. 78/II »Obrazac redosleda obrade materije za hemijske proizvode i hemijsku analizu. Deo II: Standardni redosled za standardnu metodu hemijske analize«
br. 3357 »Natrijumtripolifosfat i natrijum-pirofosfat, tehnički. Određivanje ukupnog sadržaja fosforpentoksida. Gravimetrijska metoda sa kvinolinfosfomolibdatom«
br. 3358 »Natrijumtripolifosfat i natrijum-fosfat, tehnički. Odvajanje stubnom hromatografijom i određivanje različitih oblika fosfata«
br. 3359 »Fosforna kiselina, tehnička. Određivanje sadržaja arsena. Fotometrijska metoda pomoću srebra dietilditiokarbomatom«
br. 3390 »Aluminijumoksid za proizvodnju aluminijuma. Određivanje sadržaja mangana. Metoda plamene apsorpcione atomske spektrofotometrije«. (Rok za primedbe je 1. X 1974.)

ISO/TC 54 — Etarska ulja

Predlog međunarodnog standarda:
br. 3218 »Etarska ulja. Principi nomenklature« (Rok za primedbe je 1. X 1974. god.)

ISO/TC 61 — Plastične mase

Predlozi međunarodnih standarda:
br. 3268 »Plastične mase ojačane staklenim tekstilom. Određivanje zateznih svojstava« Dopuna 4 preporuke ISO/R 194 — 1969 »Spisak ekvivalentnih termina za plastične mase« (Rok za primedbe je 1. X 1974. god.)

ISO/TC 67 — Materijal i oprema za industriju nafte i prirodnog gasa

Predlog međunarodnog standarda:
br. 3395 »Oprema za rotaciono bušenje. Konusna i rezna dleta« (Rok za primedbe je 1. X 1974. god.)

ISO/TC 89 — Ploče vlaknatice

Predlog međunarodnog standarda:
br. 3373 »Ploče vlaknatice. Određivanje apsorpcije boje« (Rok za primedbe je 1. X 1974. god.)

ISO/TC 97 — Računske mašine i obrada informacija

Predlog međunarodnog standarda:
br. 1001 »Etiketiranje magnetnih traka i struktura natpisa u razmeni informacija« (Rok za primedbe je 1. X 1974. god.)

ISO/TC 102 — Železne rude

Predlog međunarodnog standarda:
br. 3084 »Železne rude. Eksperimentalne metode za procenjivanje promenljivosti kvaliteta« (Rok za primedbe je 1. X 1974. god.)

ISO/TC 106 — Materijal i proizvodi za zubarstvo

Predlog međunarodnog standarda:
br. 3336 »Zubarstvo. Veštački zubi od smole« (Rok za primedbe je 1. X 1974. god.)

ISO/TC 120 — Koža

Predlog međunarodnog standarda:
br. 3376 »Koža. Određivanje zatezne čvrstoće i izduženja« (Rok za primedbe je 1. X 1974. god.)

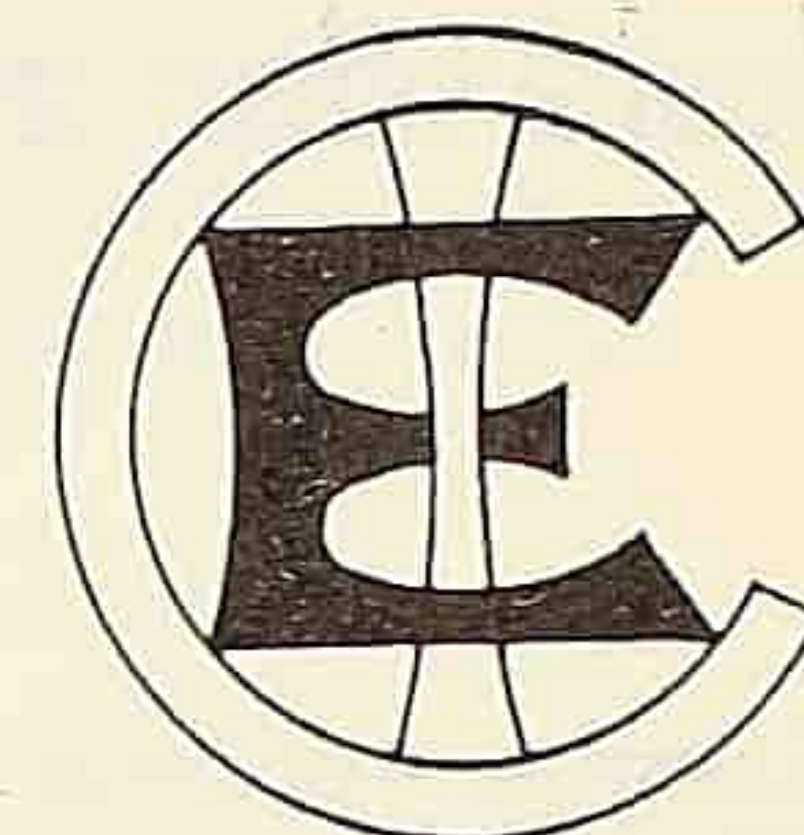
ISO/TC 126 — Duvan i duvanski proizvodi

Predlozi međunarodnih standarda:
br. 3400 »Duvan i proizvodi od duvana. Određivanje alkaloida u kondenzatu dima od cigareta. Spektrofotometrijska metoda«
br. 3401 »Duvan i proizvodi od duvana. Određivanje zadržavanja alkaloida u filtru cigarete«
br. 3402 »Duvan i proizvodi duvana. Uslovi kondicioniranja i ispitivanja«
br. 3406 »Duvan i proizvodi od duvana. Izražavanje rezultata analiza« (Rok za primedbe je 1. X 1974. god.)

ISO/TC 145 — Grafički simboli

Predlog međunarodnog standarda:
br. 3461 »Opšti principi predstavljanja grafičkih simbola« (Rok za primedbe je 1. X 1974. god.)

dokumentacija IEC

IEC/TC 3 — Grafički simboli

Dopuna A (april 1974) IEC publikacije 117-2 (Prvo izdanje — 1960. god.): Preporučeni grafički simboli. II deo: Mašine, transformatori primarne ćelije i akumulatori. Glava VI: Induktanse. Odeljak C: Feritne perle. Cena: 4 šv. fr.

IEC/TC 34 — Sijalice i pribor

Izmena br. 1 IEC publikacije 262 (1969) (drugo izdanje 1974): Balasti za sijalice sa živinom parom visokog pritiska. Cena: 30 šv. fr.

ISO/TC 3 — Izolatori

Predlog za mere izolacionih potpora i njihovih elemenata za unutrašnju i spoljašnju montažu za napone iznad 1000 V (Revizija IEC publikacije 273). Upućeno na saglasnost po šestomesečnom pravilu. Rok za glasanje je 30. novembar 1974. godine.

IEC/TC 39 — Elektronske cevi

IEC publikacija 236: »Metode označavanja elektrostatičkih otklonskih elektroda metodnih cevi« 1974. god. Drugo izdanje. Cena 12 šv. fr.

IEC/TC 46 — Kablovi, žice i talasovodi za telekomunikacione uređaje.

IEC publikacija 153—2: Šuplji metalni talasovodi. Deo 2: specifikacije za obične pravougaone talasovode. Prvo izdanje, 1974. Cena 30 šv. fr.

IEC/TC 47 — Poluprovodnički sastavni delovi

IEC publikacija 147—0D: »Osnovne vrednosti i karakteristike poluprovodničkih sastavnih delova i opšti principi mernih metoda«. Četvrta dopuna publikacije 147—0 (1966). Deo 0: Opšte i terminologija. Odeljak VI: integralna mikrokola. 1974. god. izdanje. Cena 68 šv. fr.

IEC/TC 50 — Klimatska i mehanička ispitivanja

IEC publikacija 6v-R-14: Osnovna ispitivanja uticaja okoline. Deo 2 — Ispitivanja Postupak N. Promene temperature. Prvo izdanje, 1974. Cena 27,50 šv. fr.

IEC/TC 61 C — Bezbednost električnih naprava za domaćinstvo — uređaji za hlađenje i duboko zamrzavanje

Izmena br. 2 (mart 1974) IEC publikacije 316 (Prvo izdanje — 1970. god.): Zahtevi za bezbednost električne opreme uređaja za hlađenje i dubinsko zamrzavanje za domaćinstvo i slične svrhe. Cena: 52 šv. fr.

kalendar zasedanja

Kalendar zasedanja tehničkih komiteta, potkomiteta i drugih organa međunarodnih organizacija: Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO) i Međunarodne elektrotehničke komisije (IEC).

U ovoj rubrici objavljujemo nova sazvana i planirana zasedanja, prema informacijama iz Biltena ISO i Biltena IEC koja u prethodnim biltenima »Standardizacija« nisu objavljena.

Planirana zasedanja označena su znakom*. Datumi i mesta ovih zasedanja biće naknadno definitivno određeni.

Zainteresovana preduzeća, organizacije i ustanove, koji žele da na svoj teret pošalju stručnjake na neko od ovih zasedanja, treba da se obrate Jugoslovenskom zavod u za standardizaciju Beograd, Cara Uroša br. 54, radi dobijanja potrebnih objašnjenja i uputstava.

Za učešće na zasedanju ISO i IEC potrebno je pismeno ovlašćenje Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju, pošto je JZS u tim organizacijama učlanjen u ime naše zemlje.

ISO

1974

2—4	Berlin	ISO/TC 30/SC 2	Merenje protoka tečnosti u zatvorenim kanalima. Uređaj za merenje razlika pritiska
8—10	Pariz	*ISO/TC 44	Varenje
9—10	Ženeva	TD 2	Poljoprivreda
	Australija	*ISO/TC 150	Implanti za hirurgiju

Septembar

3—4	Turin	*ISO/TC 22/SC 6	Drumska vozila. Težine i dimenzije
3—6	London	*ISO/TC 81	Jedinstveni nazivi za pleticide
4—5	Stokholm	*ISO/TC 70/SC 1	Motori sa unutrašnjim sagorevanjem. Definicije.
4—6	Milano	*ISO/TC 100	Lanci, lančanici za prenos snage i konvejere
9—11	Pariz	*ISO/TC 8/SC 14	Brodogradnja. Jahte
10—11	London	*ISO/TC 31/SC 7	Gume, naplaci i ventili. Gume i naplaci za industrijska vozila
16—18	Pariz	*ISO/TC 97/SC 7	Računske mašine i obrada informacija. Definicija i analiza problema
19—28	London	*ISO/TC 45	Elastomeri i proizvodi na bazi elastomera
23—27	Vašington	*ISO/TC 97/SC 11	Računske mašine i obrada informacija. Magnetne trake za računare
24—26	Ženeva	*ISO/Council	Savet
24—26	Pariz	*ISO/TC 22/SC 9	Drumska vozila. Dinamika vožnje i ponašanje na putu
	Švedska	*ISO/TC 1	Navoji
		*ISO/TC 4/SC 4	Kotrljajni ležaji
			Tolerancije
	London	*ISO/TC 20	Aero i kosmonautika
		*ISO/TC 34/SC 6	Poljoprivredni prehrambeni proizvodi. Meso i mesni proizvodi
	Hag	*ISO/TC 34/SC 9	Poljoprivredni prehrambeni proizvodi. Mikrobiohagija
		*ISO/TC 44/SC 4	Varenje. Materijal za ručno varenje
	SSSR	*ISO/TC 55	Rezana građa i trupci za rezanje
	SSSR	*ISO/TC 55/SC 1	Rezana građa i trupci za rezanje. Metode ispitivanja fizikalnih i mehaničkih svojstava drveta

SSSR		*ISO/TC 55/SC 2	Rezana građa i trupci za rezanje. Rezana građa četinara
SSSR		*ISO/TC 55/SC 3	Rezana građa i trupci za rezanje. Rezana građa liščara
SSSR		*ISO/TC 55/SC 4	Rezana građa i trupci za rezanje. Trupci za rezanje četinara
		*ISO/TC 58/SC 3	Boce za gasove konstrukcija boca
		*ISO/TC 100	Lanci, lančanicci za prenos snage i konvejere
		*ISO/TC 106	Materijal i proizvodi za zubarstvo
	Pariz	*ISO/TC 109/SC 3	Gorionici za mazut i njihov pribor. Atomizirajući gorionici mono-blok tipa
	Pariz	*ISO/TC 120	Koža
	Pariz	*ISO/TC 120/SC 1	Koža. Sirova sitna i krupna koža uključujući piklovane kože
	Toronto	*ISO/TC 121	Oprema za anesteziju i aparati za disanje za medicinsku upotrebu
		*ISO/TC 139	Furnirske ploče
Septembar/Oktobar			
30—1	London	*ISO/TC 131/SC 2	Hidraulični sistemi i njihovi organi. Pumpe motori i integralni prenos
30—1	London	*ISO/TC 131/SC 6	Hidraulični sistemi i njihovi organi. Fluidi i kontrola zagađenja
30—4	Pariz	*ISO/TC 52/SC 1	Hermetičke limenke za životne namirnice. Limenke za opštu upotrebu
30—4	Vašington	ISO/TC 97/SC 12	Računske mašine i obrada informacija. Magnetne trake za registrovanje merenja
30—4	Sidnej	*ISO/TC 102/SC 1	Željezne rude. Uzimanje uzoraka
30—4	Helsinki	ISO/TC 138	Cevi i fitinzi od plastičnih masa za transport fluida
	Stokholm/Pariz	*ISO/TC 115/SC 1	Pumpe. Dimenzije pumpi
		*ISO/TC 122/SC 1	Ambalaža. Dimenzije ambalaže
		*ISO/TC 127/SC 1	Mašine za zemljane radove. Metode ispitivanja performansi mašina
		*ISO/TC 127/SC 4	Mašine za zemljane radove. Komercijalna nomenklatura, klasifikacija i performanse
	SSSR	*ISO/TC 132	Ferolegure
	SSSR	*ISO/TC 132/SC 1	Ferolegure. Uzimanje uzoraka
		*ISO/TC 132/SC 2	Ferolegure. Hemijska analiza
		*ISO/TC 132/SC 3	Ferolegure. Specifikacije
	Yugoslavija	*ISO/TC 136	Nameštaj
III Kvartal			
	Pariz	*ISO/TC 21/SC 4	Vatrogasna oprema. Oprema za gašenje požara (osim pokretnih aparata)
		*ISO/TC 27/SC 2	Čvrsta mineralna goriva. Mrki ugljevi i ligniti
		*ISO/TC 108	Mehaničke vibracije i udari
		ISO/TC 108/SC 1	Mehanički udari i vibracije. Uravnotežavanje, uključujući mašine za uravnotežavanje
Oktobar			
1	Toronto	ISO/TC 121/SC 5	Oprema za anesteziju i aparati za disanje za medicinsku upotrebu. Držači i nosači
1—3	Toronto	*ISO/TC 121/SC 1	Oprema za anesteziju i aparati za disanje za medicinsku upotrebu. Spojnice za aparate za anesteziju
2	Toronto	*ISO/TC 121/SC 4	Oprema za anesteziju i aparati za disanje za medicinsku upotrebu. Terminologija
2—3	Helsinki	*ISO/TC 6/SC 2	Papir, karton i celulozna pulpa. Metode ispitivanja i uslovi za kvalitet papira i kartona
2—4	Toronto	ISO/TC 121/SC 3	Oprema za anesteziju i aparati za disanje za medicinsku upotrebu. Aparati za udisanje
2—4	London	*ISO/C 131/SC 3	Hidraulični sistemi i njihovi organi. Cilindri
2—4	London	*ISO/TC 131/SC 8	Hidraulični sistemi i njihovi organi. Ispitivanje uslova
2—4	Kanada	*ISO/TC 155	Nikl i niklove legure

3	Toronto	*ISO/TC 121/SC 2	Oprema za anesteziju i aparati za disanje za medicinsku upotrebu. Endotrahealne tube i drugi pribor
4	Toronto	*ISO/TC 121	Oprema za anesteziju i aparati za disanje za medicinsku upotrebu
4	Helsinki	*ISO/TC 6	Papir, karton i celulozna pulpa
4	London	*ISO/TC 131/SC 5	Hidraulični sistemi i njihovi organi. Komponente upravljanja
7—11	Vašington	*ISO/TC 97/SC 13	Računske mašine i obrada podataka. Međusobne veze opreme
8—11	Stokholm	ISO/TC 98	Osnove statičkih proračuna građevinskih konstrukcija
9—10	London	*ISO/TC 148	Mašine za šivenje
9—11	Stokholm	*ISO/TC 10/SC 8	Tehnički crteži. Crteži u građevinarstvu
9—11	Helsinki	*ISO/TC 59/SC 7	Zgradarstvo. Oprema i održavanje zgrada
9—11	Berlin	*ISO/TC 137	Sistemi veličina, označavanja i obeležavanja obuće
10—11	Kopenhagen	*ISO/TC 43/SC 2	Akustika. Akustika u zgradarstvu
14—18	Tokio	ISO/TC 97/SC 6	Računske mašine i obrada informacija. Prenosanje podataka na daljinu
14—19	Tokio	*ISO/TC 104	Konteneri za transport robe
15—16	Stokholm	*ISO/TC 71/SC 1	Beton i armirani beton. Metode ispitivanja betona
18—19	Miami	ISO/TC 150	Implanti za hirurgiju. Kardiovaskularna hirurgija
21—25	Maimi	*ISO/TC 4	Kotrljajni ležaji
21—25	Tokio	*ISO/TC 97/SC 14	Računske mašine i obrada informacija. Predstavljanje elemenata podataka
22—23	Italija	*ISO/TC 22/SC 8	Drumska vozila. Osvetljenje i signalizacija
23—25	Berlin	*ISO/TC 10/SC 1	Tehnički crteži. Opšti principi
24—25	Pariz	*ISO/TC 145	Grafički simbol
	Berlin	*ISO/TC 10/SC 6	Tehnički crteži. Crteži u mašinstvu
		*ISO/TC 11/SC 4	Parni kotlovi i sudovi pod pritiskom serijske proizvodnje
	Brisel	*ISO/TC 14	Krajevi vratila
		*ISO/TC 16	Klinovi i žljebovi
		*ISO/TC 20/SC 3	Aero i kosmonautika. Simboli za mehaniku leta
	SAD	*ISO/TC 22/SC 17	Drumska vozila. Vidljivost
	Brisel	*ISO/TC 22/SC 19	Drumska vozila. Točkovi
		*ISO/TC 23/SC 11	Poljoprivredne mašine i traktori. Oprema za unutrašnje radove na farmama i stočarstvu
		*ISO/TC 24/SC 5	Sita, određivanje granulometrijskog sastava sejanjem i drugim metodama. Sita od tekstilnog materijala
		*ISO/TC 30	Merenje protoka tečnosti u zatvorenim kanalima
	USA	*ISO/TC 31/SC 4	Gume, naplaci i ventili. Gume naplaci za kamione i naplaci za kamione i autobuse
	Kanada	*ISO/TC 31/SC 6	Gume, naplaci i ventili. Gume i naplaci za mašine za zemljane radove
	Pariz	*ISO/TC 43	Akustika
	Pariz	*ISO/TC 43/SC 1	Akustika. Buka
	Minhen	*ISO/TC 74/SC 10	Hemija. Fluorovodonična kiselina
	Pariz	*ISO/TC 52/SC 2	Hermetičke limenke za životne namirnice
	Stokholm	*ISO/TC 59	Zgradarstvo
		ISO/TC 59/SC 1	Zgradarstvo. Modularna koordinacija
	Kopenhagen	*ISO/TC 59/SC 4	Zgradarstvo. Tolerancije u zgradarstvu
	Oslo	*ISO/TC 71	Beton i armirani beton
	London	*ISO/TC 79/SC 2	Laki metali i njihove legure. Hladni aluminijum
	Poljska	*ISO/TC 96	Dizalice i drugi uređaji za dizanje i odgovarajuće oprema za ekskavatore
	Pariz		Računske mašine i obrada informacija. Definicija i analiza problema
	Pariz	ISO/	Lanci za dizanje, njihove spojke i pribor. Opšta terminologija
	SAD	*ISO/TC 139	Furnirske ploče
		*ISO/TC 154	Dokumenti, osnovni podaci u administraciji, trgovini i industriji
	Stokholm	TD	Zgradarstvo

Novembar

4—8	Berlin	*ISO/TC 97/SC 2	Računske mašine i obrada informacija. Skupovi znakova i kodiranje
5—7	Firenca	*ISO/TC 59/SC 17	Kancelarijske mašine. »Kreditne karte i identifikacione karte«
9—16	Toki	*ISO/TC 61	Plastične mase
11—13	Prag	*ISO/TC 20/SC 5	Aero i kosmonautika. Klimatski i raoni uslovi za avionsku opremu
11—13	Cirih	ISO/TC 95/SC 15	Kancelarijske mašine. Numeričke i alfanumeričke kancelarijske mašine
11—13	Berlin	*ISO/TC 97/SC 15	Računske mašine i obrada podataka. Etiketiranje i struktura nizova obrazaca
12—14	Berlin	*ISO/TC 153/SC 2	Ventili za opštu upotrebu. Rad sa aktuatorima
18—21	Rim	*ISO/TC 95/SC 14	Kancelarijske mašine. Tastatura
28—29	London	*ISO/TC 20/SC 6	Aero i kosmonautika. Standardna atmosfera
		*ISO/TC 23/SC 8	Poljoprivredne mašine i traktori. Vinogradarska oprema
		*ISO/TC 30/SC 7	Merenje protoka tečnosti u zatvorenim kanalima. Merač protoka
	Tokio	*ISO/TC 39	Mašine alatke
	Tokio	*ISO/TC 39/SC 2	Mašine alatke
			Uslovi ispitivanja
	London	*ISO/TC 39/SC 3	Mašine alatke. Modularne jedinice za mašine alatke
		*ISO/TC 44/SC 2	Varenje. Proračun zavarenih sklopova
	London	*ISO/TC 48	Laboratorijsko stakleno posuđe i aparati
	Esen	*ISO/TC 82/SC 2	Rudarstvo. Elementi transportera
	Pariz	*ISO/TC 91	Površinski aktivna sredstva
		*ISO/TC 95/SC 16	Kancelarijske mašine. Označavanje simbolima kancelarijskih mašina
		*ISO/TC 111	Lanci za dizanje njihove spojke i pribor
	Milano	*ISO/TC 134/SC 1	Veštačka đubriva. Terminologija i označavanje etiketa
		*ISO/TC 134/SC 3	Veštačka đubriva.
			Fizikalne osobine

Novembar/Decembar

	Nju Delhi	*ISO/TC 8/SC 9	Brodogradnja. Čamci i pribor za spasavanje
	Njujork	*ISO/TC 150/SC 3	Implanti za hirurgiju. Neurohirurgija

Decembar

	Nju Delhi	ISO/TC 8/SC 11	Brodogradnja. Terminologija, simboli crteži, itd.
	Pariz—Moskva	*ISO/TC 23/SC 5	Poljoprivredne mašine i traktori. Oprema za obradu tla
	Španija	*ISO/TC 23/SC 8	Poljoprivredne mašine i traktori. Vinogradarska oprema
		*ISO/TC 73/SC 4	Pitanja široke potrošnje. Kožarstvo
		*ISO/TC 119/SC 1	Materijali i proizvodi metalurgije praha. Terminologija
		*ISO/TC 123/SC 4	Klizna ležišta. Metode proračuna kliznih ležišta
	Milano	*ISO/TC 131/SC 4	Hidraulični sistemi i njihovi organi. Otvori, fitinzi, cevi, savitljive cevi

informacije ISO

U ovoj rubrici objavljuju se stručne i druge informacije iz informativnog biltena Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO).

UNESCO/ISO

saradnja na informacionoj mreži po pitanjima standardizacije u svetskim razmerama

Organizacija UN za obrazovanje, nauku i kulturu UNESCO, složila se da se obezbedi finansijska pomoć ISO za proučavanje mogućnosti i ostvarenja svetske informacione mreže po pitanjima standardizacije. ISO informacioni centar u Ženevi i različite nacionalne institucije za standardizaciju širom sveta, već obezbeđuju tehničku informacionu službu. Međutim cilj je da se povežu ove izolovane jedinice u svestranu ISO informacionu mrežu, sposobnu da brzo i kompletnu informaciju u vezi sa standardima pruži svima koji ih širom sveta traže. Služba će biti od posebne važnosti za zemlje u razvoju, imajući u vidu značaj standarda za međunarodnu trgovinu i prenošenje tehnologije.

U programu je da UNESCO sarađuje u osnivanju eksperimentalnog informacionog centra po pitanjima standardizacije u jednoj od zemalja u razvoju, mada nije donesena konačna odluka koja bi to zemlja bila. Nacionalni biro za standarde SAD (NBS) takođe se složio da finansijski podupre eksperiment od koga se očekuje da pomogne da se razjasne mnogi praktični problemi. Stručnjaci iz ISO i UNESCO već sarađuju na donošenju i primeni različitih osnovnih standarda koje zahteva veoma ambiciozan međunarodni program na polju naučnih informacija, poznat kao UNISIST. Ovi standardi čine bazu UNISIST-koncepta, posebno oni iz

oblasti dokumentacije terminologije, računara i obrade informacija.

Zadatak organizacije ISO je da različite nacionalne standarde koji su često u konfliktu, zameni usaglašenim međunarodnim standardima. U slučaju računara npr., međunarodni standardi omogućavaju direktnu vezu od zemlje do zemlje, bez potrebe za preobraćanje jednog sistema u drugi, što bi svakako zahtevalo vreme i novac. Zamisao o povezanim, specijalizovanim informacionim jedinicama umesto centralne, sveobuhvatne jedinice, ima mnogo prednosti iz praktičnih razloga, a usavršena sredstva komuniciranja koja se danas mogu ostvariti, omogućila su usvajanje ovakve koncepcije. Vremenom, ISO informaciona mreža će imati dalekosežnu primenu. Ona će eliminisati preklapanja i znatno će smanjiti vreme potrebno za katalogiziranje, označavanje i čuvanje informacijai koje će se moći lako dobiti na bilo kojem mestu. Danas postoji više od 250.000 nacionalnih standarda iz različitih oblasti. ISO procenjuje da postoji potreba za najmanje 10.000 međunarodnih standarda. Do danas ISO je objavio 2.500 standarda, i u toku pripreme se nalazi još oko 2.000 standarda

(ISO Press Service, May 1974)

standardi mogu da smanje troškove od dejstva korozije

Korozija je rak-rana industrije, koja svake godine uništava najmanje 30.000 miliona dolara čovekovih tvorevina. Imajući to u vidu, Koordinacioni komitet ISO je preporučio obrazovanje novog tehničkog komiteta (ISO/TC 156) sa zadatkom izrade međunarodnih standarda iz ove oblasti: Državni komitet za standardizaciju ministarskog saveta, predstavnik Sovjetskog Saveza u organizaciji ISO, prihvatio se da rukovodi sekretarijatom ovog tehničkog komiteta. Novi tehnički komitet treba da stvori mogućnost za međunarodnu usaglašenost po pitanju terminologije, definicija i metoda ispitivanja kao baze za koordiniranje radova u cilju borbe protiv korozije.

Na ulici korozija napada kola i bicikle, u kuhinji pred očima domaćice korozija nagriza njen štednjak i njenu kuhinjsku opremu, a dete plače videći svoju igračku od metala, zarđalu. Za to vreme ekonomisti proračunavaju cenu reparacija

mostova, dokova i luka, mašina i postrojenja za hemijsku industriju.

Stručnjaci Britanskog društva za gvožđe i čelik procenili su da je četrdeset i četiri procenta čeličnih proizvoda proizvedenih u toku zadnjih pedeset godina izbačeno iz primene zbog razornog dejstva korozije.

U Sjedinjenim Američkim Državama se zna da začepljenje vodovodnih cevi usled rđe povećava troškove održavanja na 40 miliona dolara godišnje, dok godišnji troškovi za izmenu izduvni lanaca automobila oštećenih korozijom, u ovoj zemlji iznose isto koliko i izgradnja Panamskog kanala.

Ako bi metalna konstrukcija ribarskog broda srednje veličine bila zaštićena od korozije, vlasnik bi mogao da uštedi 1.500 dolara godišnje na gorivu.

U industriji prehrambenih proizvoda i napitaka gube se milioni dolara zbog korozije sudova i boca.

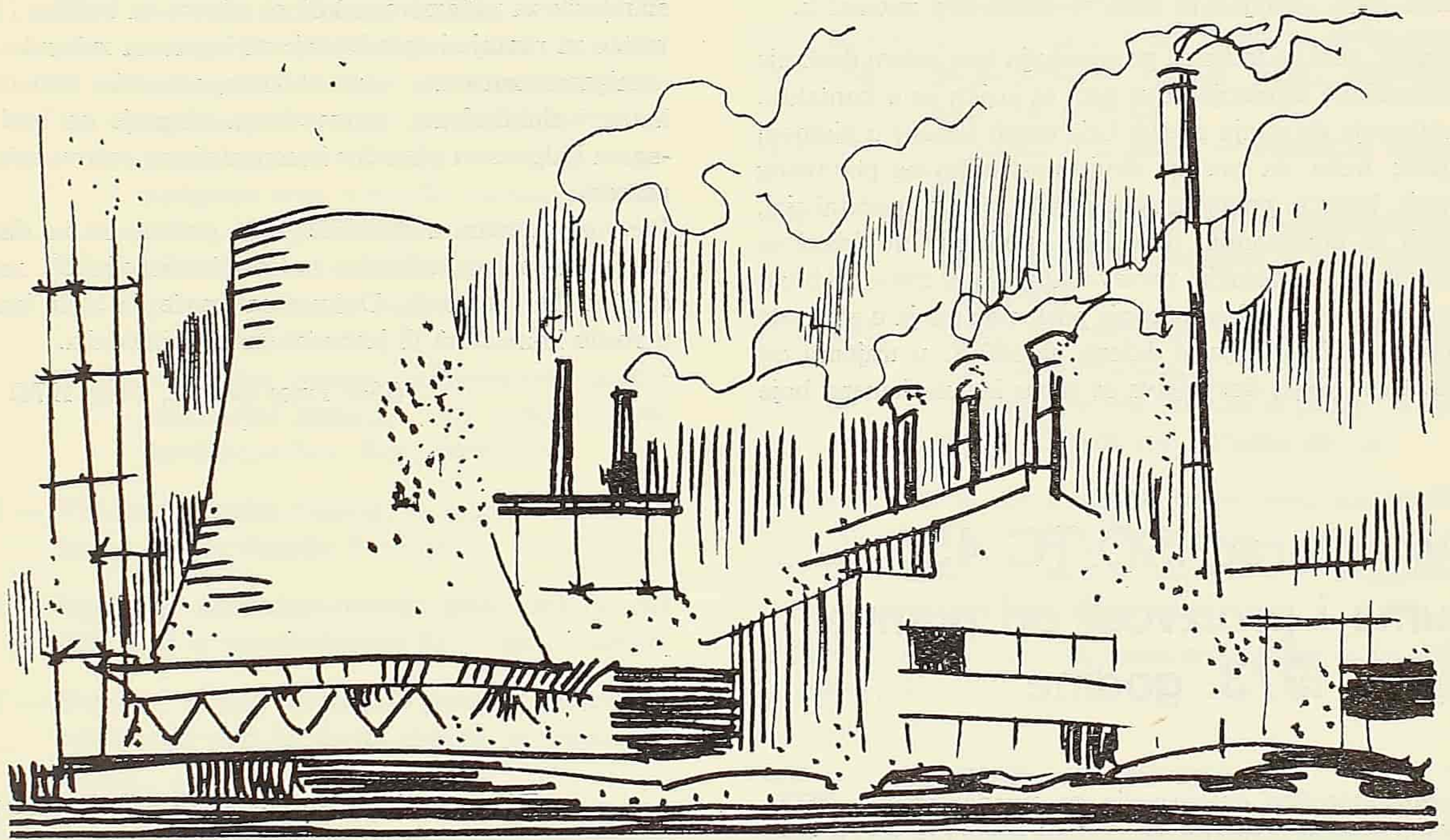
Dodajmo ovome značajnu sumu koja se ulaže u investicije za raznu opremu čije proizvođačke specifikacije moraju biti preterane radi njihove zaštite od neizvesnog uticaja korozije. Proizvođačke specifikacije metalnih cevi ne samo da zahtevaju veliki utrošak metala, već smanjuju protok zbog sužavanja unutrašnjeg prečnika.

Postoje mnogobrojni efikasni načini da se smanji uticaj korozije. Troškovi održavanja jedne velike američke fabrike hemijskih proizvoda, na primer, primenom antikorozijskih

mera smanjeni su od 700.000 dolara u 1952. godini na 130.000 u 1964. godini.

Međutim, kampanja za borbu protiv korozije mnogo gubi zbog nepotpunih informacija i tehnički pogrešnih postupaka. Međunarodni sporazum u pogledu određenih standarda olakšaće uvođenje u opštu primenu najboljih metoda u vezi sa ovim problemom.

(ISO Press Service, April 1974)

ergonomija

standardi poboljšavaju uslove rada

ISO osniva novi tehnički komitet koji će raditi na donošenju standarda iz oblasti ergonomije, nauke koja se bavi proučavanjem odnosa čovek—mašina. Ergonomija omogućava bolju konstrukciju mašina alatki sa upravljanjem koje su mnogo pogodnije za rukovanje. Za domaćicu ergonomija će konstruisati funkcionalniju kuhinju.

Tek poslednjih godina ergonomija se pojavljuje kao značajno sredstvo za rešavanje problema koji se odnose na ljude i njihove uslove rada.

Usavršavanjem znanja o psiho-fizičkom ponašanju ljudi, dolazi se do rešenja koja znatno poboljšavaju radne uslove i produktivnost.

Predloženi novi komitet (ISO/TC 159) posebno će razmatrati osnovne elemente u sistemu čovek—mašina, uključujući terminologiju, stručne, naučne i tehnološke aspekte.

U radu komiteta će učestvovati stručnjaci iz oko 24 zemlje, a nacionalna organizacija za standardizaciju Nemačke

prihvatila je da preuzme sekretarijat komiteta. Mada program rada nije još određen, očekuje se da će komitet proučavati pitanja antropoloških karakteristika ljudi, fizičku snagu muškaraca i žena, merenje fizičkog napora (naprezanja), uticaje klimatskih uslova na radno mesto, itd.

Krajnji rezultati njihovih radova biće publikovani kao odgovarajući ISO standardi. Do danas je objavljeno oko 2.500 standarda iz širokog spektra različitih oblasti uključujući automobile, poljoprivredne prehrambene proizvode, vazduhoplovstvo i zubarstvo, dokumentaciju i nuklearnu energiju, bankarstvo, sudove pod pritiskom, zgradarstvo itd. Neki od postojećih ISO komiteta kao što su ISO/TC 23—Poljoprivredne mašine i traktori i ISO/TC 108 — Mehaničke vibracije i udari, već se bave ergonomijom koja je u vezi sa njihovom delatnošću. Novi komitet će omogućiti donošenje osnovnih okvira principa organizacije.

(ISO Press Service, April 1974)

predlog standarda za veštačke zube

ISO vrlo aktivno radi predlogu međunarodnog standarda koji se odnosi na veštačke zube: »Specifikacije i odgovarajuće metode ispitivanja za zube napravljene od sintetskih smola koje se upotrebljavaju za izradu zubarskih proteza«. Predložen standard (DIS 3336), čini sastavni deo skupine u kojoj su skoncentrisani materijali, instrumenti i zubarski aparati. Ti standardi garantuju da korišćeni materijali za veštačke zube ispunjavaju zahteve modernog zubarstva.

Na primer, zubi ne treba da prouzrokuju bilo kakvo draženje ili dugotrajnije oštećenje tkiva usta sa kojim su u kontaktu. Oni ne smeju da imaju greške koje mogu škoditi u njihovoj upotrebi; treba da postoji mogućnost njihovog ponovnog poliranja, kako bi površina zuba dobila ponovo početni sjaj, koristeći se uobičajenim metodama poliranja ili držeći se svih posebnih instrukcija proizvođača. Zubi treba da budu otporni na krivljenje i na pucanje posle potapanja u epruvete napunjene vodom, koja je držana na 100 °C u trajanju od 3 sata. Osim toga, dozvoljava se samo lagana izmena boje

(teško primetna) posle izlaganja od 24 sata mešanom svetlu sijalica sa užarenim vlaknima i živinih sijalica.

Drugi tehnički propisi su specificirani u predlogu standarda koji sadrži detaljna uputstva za laboratorijske tehničare. Predlog internacionalnog standarda (DIS) 3336 je delo tehničkog komiteta ISO, sastavljenog od međunarodnih eksperata (ISO/TC 106) koji su izradili internacionalne standarde za zubarstvo, a koji se odnose na bušilice i instrumente za rezanje i specifikacije za legure za zubarsko zlato, amalgame, zubarske inley voskove, zubarske cemente silikatne i zinkfosfatne, proizvode za ulaganje na bazi agar-agara i alginata i plastične kompozicije za osnove zubarskih proteza.

Predlozi sadržani u ISO/DIS 3336 podneti su na diskusiju nacionalnim institucijama za standardizaciju 59 zemalja, članica ISO komiteta. Dokumentat može da bude izmenjen u svetlu komentara ili jasno izloženih primedaba.

(ISO Press Service, May 1974)

osvrt na rad ISO/TC 45 »guma i proizvodi od gume« u toku 1973. godine

Rad Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO), Tehnički komitet guma i proizvodi od gume (TC 45) je jako obiman i aktivan zahvaljujući velikom zalaganju većine članova ISO/TC 45 u pojedinim radnim grupama i njihovim podgrupama.

Sekretarijat ISO/TC 45 drži Velika Britanija — Institut za standardizaciju. Aktivni članovi su sledeće zemlje: Australija, Austrija, Belgija, Brazil, Bugarska, Kanada, Čehoslovačka, Egipat, Francuska, Sav. Rep. Nemačka, Mađarska, Indija, Italija, Malezija, Holandija, Poljska, Rumunija, Španija, Sri-Lanka, Švedska, Švajcarska, Tajland, SSSR, Velika Britanija i USA.

Članovi posmatrači su sledeće zemlje: Čile, Kolumbija, Danska, Finska, Grčka, Iran, Irska, Izrael, Japan, Dem. Rep. Koreja, Rep. Koreja, Južnoafrička Unija, Singapur, Turska i Jugoslavija.

Sekretarijat Radnih grupa (WG) i njihovih Podgrupa (TG) vode eksperti sledećih zemalja:

WG 1 — Hemijska ispitivanja; sekretarijat drži SAD — Američki nacionalni institut za standardizaciju.

Ova radna grupa ima 4 podgrupe (TG):

TG — Identifikacija polimera; sekretarijat ove podgrupe drži Italijanski zavod za standardizaciju.

TG — Analize tragova; sekretarijat ove podgrupe vodi Ured za standardizaciju Sav. Rep. Nemačke.

TG — Antioksidanti, identifikacija i određivanje; sekretarijat ove podgrupe vodi Američki nacionalni institut za standardizaciju.

TG — Uljni dodaci; sekretarijat ove podgrupe vodi Američki nacionalni institut za standardizaciju.

WG 2 — Lateks; sekretarijat drži Velika Britanija — Britanski institut za standardizaciju.

WG 3 — Sirovine za industriju gume; sekretarijat drži Holandski institut za standardizaciju.

Ova radna grupa ima 4 podgrupe:

TG — Prirodni kaučuk (NR); sekretarijat ove podgrupe vodi Holandski institut za standardizaciju.

TG — Sintetički kaučuk (CR); sekretarijat ove podgrupe vodi Američki nacionalni institut za standardizaciju.

TG — Čađ i drugi dodaci, sekretarijat ove podgrupe vodi Holandski institut za standardizaciju.

TG — Merači umrežavanja-vulkanizacije (CM); sekretarijat ove podgrupe vodi Ured za standardizaciju Sav. Rep. Nemačke.

WG 4 — Fizikalna svojstva; sekretarijat drži Institut za standardizaciju Indije.

Ova radna grupa ima 7 podgrupa:

TG — Propustljivost vulkanizovane gume prema isparljivim tečnostima i sekretarijat ove

- podgrupe vodi Institut za standardizaciju Švedske.
- TG — Athezija prevlake nepropustljivih tkanina (gumiranih tkanina i veštačke kože); sekretarijat ove podgrupe vodi Britanski institut za standardizaciju.
- TG — Mikro epruvete za ispitivanje zatezanjem; sekretarijat ove podgrupe drži Institut za standardizaciju Francuske.
- TG — Ocena mogućnosti ulja da zameni ulje br. 1 za ispitivanja (ASTM ulje br. 1); sekretarijat ove podgrupe vodi Američki nacionalni institut za standardizaciju.
- TG — Ispitivanje adhezije između dvostrukog jezgra gume i metala; sekretarijat ove podgrupe vodi Američki nacionalni institut za standardizaciju.
- TG — Athezija žičanog korda i gume; sekretarijat ove podgrupe vodi Italijanski institut za standardizaciju.
- TG — Ispitivanje cepanja vulkanizovane gume; sekretarijat podgrupe vodi Ured za standardizaciju Sav. Rep. Nemačke.
- WG 5 — Viskozno-elastična svojstva;** sekretarijat drži Institut za standardizaciju Švedske.
- WG 6 — Ispitivanje razgradnje-starenja gume;** sekretarijat drži Ured za standardizaciju Sav. Rep. Nemačke.
- WG 7 — Savitljivi ćelijski materijali (penasti materijali);** sekretarijat drži Britanski institut za standardizaciju.
- WG 8 — Klasifikaciju vulkanizovane gume;** sekretarijat drži Čehoslovački Institut za standardizaciju.
- WG 9 — Creva;** sekretarijat ove radne grupe drži Britanski institut za standardizaciju.
- WG 10 — Terminologija;** sekretarijat ove radne grupe drži Kanada.
- WG 11 — Razni proizvodi;** sekretarijat ove radne grupe drži Institut za standardizaciju Francuske.
- Ova radna grupa ima dve podgrupe:
- TG — Gumene niti; sekretarijat ove podgrupe vodi Francuska.
- TG — Gumeni zaptivači za cevovode; sekretarijat podgrupe vodi Francuska.
- WG 12 — Obuća;** sekretarijat ove radne grupe drži Britanski institut za standardizaciju.
- WG 13 — Tkanine sa oblogama (gumirane tkanine i veštačke kože);** sekretarijat ove radne grupe drži nacionalni institut za standardizaciju.
- WG 14 — Ispitivanje otpornosti prema vatri;** sekretarijat ove radne grupe drži Britanski institut za standardizaciju.

Preko svojih ekspereta iz reprezentativnih industrijskih grana i institut uz pomoć nacionalnih institucija za standardizaciju, nosioci proizvodnje i istraživanja u većini naprednih zemalja

iz oblasti gumarstva uključeni su u aktivan rad kako bi zajedničkim iskustvom oko istih istraživanja došli do istih rezultata. Mnoge zemlje imaju i svoje nacionalne tehničke komitete identične organizaciji ISO, što im omogućava lako praćenje i saradnju u okviru ISO-a i na nacionalnom planu standardizacije.

U toku 1973. god. ISO/TC 45 izdao je 7 sledećih novih međunarodnih standarda:

- ISO 1658 — Mešanje i vulkanizacija prirodnog kaučuka u standardnom sastavu
- ISO 2023 — Industrijska gumena obuća sa podstavom
- ISO 2058 — Stiren-butadien kaučuk (SBR). Određivanje isparljivih materija
- ISO 2230 — Vulkanizovana guma. — Pravila za skladištenje
- ISO 2231 — Tkanine obložene gumom ili plastičnim masa-
ma. Standardna atmosfera za kondicioniranje i ispitivanje
- ISO 2393 — Smeše za ispitivanje kaučuka. Pripremanje, mešanje i vulkanizacija. — Oprema i postupci
- ISO 2411 — Tkanine obložene gumom ili plastičnim masa-
ma. — Određivanje athezije obloge.

Od ranije izdatih preporuka 49 je usvojeno kao međunarodni standardi. U toku svog dvadesetpetogodišnjeg rada ISO/TC 45 izdao je do sada 88 preporuka, 19 međunarodnih standarda i 40 predloga preporuka.

U toku 1973. god. pojedine radne grupe radile su na sledećoj problematici.

WG 1 — HEMIJSKA ISPITIVANJA

Ova radna grupa radila je na sledećim dokumentima:

- DR 1657 — Određivanje gvožđa u sirovom kaučuku
- DR 2002 — Stiren-butadien kaučuk (SBR), određivanje sadržaja organskih kiselina
- DR 2003 — Stiren-butadien kaučuk (SBR), određivanje sadržaja sapuna
- DIS 2453 — Određivanje vezanog stirena u stiren-butadien kopolimerima
- DIS 2454 — Metode određivanja sadržaja cinka u proizvodu od gume
- DP 2722 — Određivanje pepela (ovaj nacrt predstavlja reviziju ISO R 247 i DR 2001)
- DP 2685 — Određivanje isparljivih materija u sirovom kaučuku (revizija ISO R 248)

U okviru pojedinih podgrupa započeti su radovi na interlaboratorijskim ispitivanjima olova, nadalje pripremiće se metoda za određivanje kadmijuma atomskom apsorpcijom, identifikacija kaučuka pomoću infra-crvene spektroskopije, kao i metoda za identifikaciju stabilizatora.

WG 2 — LATEKS

Ova radna grupa radila je na sledećim dokumentima:

- DIS 124 — Određivanje ukupnog sadržaja čvrstih materija u lateksu (revizija ISO R 124 iz 1966)

- DIS 125 — Određivanje alkalnosti lateksa (rev. ISO R 125 iz 1966)
- RR 506 — Određivanje indeksa isparljivih masnih kiselina u lateksu iz prirodnog kaučuka (rev. ISO R 506)
- DIS 706 — Određivanje sadržaja koagulisanog dela u lateksu (rev. ISO R 706)
Pored prednjih predloga, radna grupa 2 radila je na sledećim nacrtima preporuka:
- DP 2628 — Lateks od sintetičkog kaučuka. Određivanje preostalog sadržaja akrilonitrila
- DP 2630 — Lateks od nitril kaučuka. Određivanje sadržaja vezanog akrilonitrila
- DP 2664 — Pojačan lateks od stiren-butadien kaučuka. Određivanje ukupnog sadržaja vezanog stirena (metodom ugljenik/vodonik)
- DP 2666 — Pojačan lateks od stiren-butadien kaučuka. Određivanje ukupnog sadržaja vezanog stirena (metodom nitracije)
- Dok.45/2 231 — Određivanje hemijske stabilnosti lateksa od sintetičkog kaučuka (cinkoksid metoda)
- Dok.45/2 265 — Određivanje hemijske stabilnosti lateksa od sintetičkog kaučuka
- Dok.45/2 278 — Lateks od sintetičkog kaučuka. Određivanje hemijske stabilnosti. Elektrolitna i alkoholna metoda
- Dok.45/2 279 — Izveštaj o varijaciji viskoziteta različitih lateksa na niskoj temperaturi
- Dok.45/2 280 — Izveštaj o određivanju akrilonitrila

Pokrenuto je pitanje cirkulisanja postojećih dokumentacija: blokovi polistirena; pentahlorfenol u prirodnom lateksu; proizvodi od lateksa; vulkanizovani filmovi od lateksa.

WG 3 — SIROVINE ZA INDUSTRIJU GUME

U okviru ove radne grupe podgrupa TG — Prirodni kaučuk, radila je na sledećim dokumentima:

- DIS 2630 — Uzimanje uzoraka od čvrstog sirovog kaučuka u balama (proveravanje varijacija)
- DIS 2930 — Indeks zadržavanja plastičnosti
- DR 2000 — Prirodan kaučuk, specifikacije
- DP 2672 — Pripremanje uzoraka sirovog kaučuka (dopuna i revizija ISO R 1796)
- DP 2683 — Sirovi prirodan kaučuk određivanje boje

Ova radna podgrupa razmatrala je i pakovanje prirodnog kaučuka i uspostavila je saradnju sa ISO/TC 51 — Paleta za prevoz jednoobraznog tereta i pripremljen je nacrt DP 2772 — Pakovanje i paletiziranje sirovog kaučuka.

TG — Sintetički kaučuk, radila je na sledećim dokumentima:

- DIS 2475 — Hloropren kaučuk
- DIS 2476 — Butadien kaučuk
- DIS 2322 — Stiren-butadien kaučuk
- DIS 2303 — Izopren kaučuk
- DIS 2302 — Butil kaučuk
- DP 2688 — Butadien-akrilonitril kaučuk (NBR)
- DP 2690 — Stire-butadien (SBR) »masterbeč« homogene preosmesa
- DP 2692 — Etilen-propilen-dien kaučuk (EPDM)

TG — Čađ i drugi dodaci, radila je na sledećoj problematici:

- DR 1304 — Jod-apsorpcioni broj čađi
- DIS 3257 — Procenjivanje čađi u SBR smešama
- Dok. WG 3/CB33 — Dibutilftalat apsorpcioni broj

Budući rad podgrupe za čađ obuhvata sledeću problematiku: Određivanje veličine čestica pomoću obojene optičke metode; Čvrstoća čađi u zrnu-granulama; Propustljivost svetlosti toluenskog ekstrakta čađi; Nomenklatura čađi.

TG — Merači umrežavanja-vulkanizacije, radila je na sledećoj problematici:

- DIS 3417 — Merač umrežavanja sa oscilacionim diskom
- DP 2736 — Praktična uputstva za ocenjivanje krive umrežavanja

WG 4 — FIZIKALNA SVOJSTVA

Ova radna grupa usvojila je da se ISO preporuke R 1399, 1747 i 1827 prevedu u ISO standarde.

- DIS 1853(2) — Merenje otpora antistatičnih i provodljivih guma
- DIS 2951 — Određivanje otpora izolacije
- DIS 2781 — Određivanje gustoće vulkanizovane gume
- DIS 2782 — Određivanje propustljivosti gasova vulkanizovane gume, metodom konstantnog pritiska
- DIS 2783 — Određivanje tvrdoće ebonita pomoću tvrdomera
- DIS 2878 — Merenje otpora antistatičnih i provodljivih proizvoda od gume
- DIS 2882 — Električan otpor antistatičnih i provodljivih proizvoda od gume za potrebe bolnica
- DIS 2883 — Električan otpor antistatičnih i provodljivih proizvoda od gume za potrebe industrije
- DIS 2952 — Određivanje temperature pri kojoj nastaje deformacija pri opterećenju
- DP 2648 — Metoda određivanja statičke athezije tekstilnog korda i gume (H-test zatezanjem)
- DP 2652 — Metode za određivanje dimenzija vulkanizovane gume (uzorci za ispitivanje-epruvete i proizvodi)
- DP 2657 — Ebonit, određivanje zatezne čvrstoće (dopuna ISO 2472)
- DP 2659 — Metode određivanja otpornosti prema tečnostima (dodatak ISO R 1817) dopuna ASTM ulja br. 1 novim uljem

Ova radna grupa započela je i radove na sledećoj problematici: Atehezija žičanog korda; Dalje cepanje gume; Pravac zatezanja gumirane tkanine pri ispitivanju athezije; Propustljivost vodene pare; Određivanje gustoće plastifikatora na bazi nafte.

WG 5 — VISKOZNO-ELASTIČNA SVOJSTVA

Ova radna grupa radila je na sledećim dokumentima:

- DIS 2285 — Vulkanizovana guma. Određivanje trajnog izduženja pri konstantnom izduženju na normalnoj i povišenoj temperaturi
- DIS 2856 — Elastomeri, dinamička ispitivanja

- DIS 2921 — Vulkanizovana guma. Određivanje svojstava na niskim temperaturama. — (TR-test)
- DIS 3385 — Elastični materijali sa ćelijama (penasti proizvodi). Određivanje dinamičkog zamora pri konstantnom opterećenju
- DIS 3387 — Kaučuk. Određivanje rezultata kristalizacije proveravanjem tvrdoće
- DP 2650 — Vulkanizovane gume. Određivanje odbojne elastičnosti
- DP 2654 — Vulkanizovane gume. Određivanje dinamičkih svojstava pri napregnutom sinusoidalnom naprežanju u svrhu klasifikacije
- DP 2703 — Vulkanizovane gume. Određivanje dinamičkih svojstava pri niskim frekvencijama pomoću torzionog klatna

WG 6 — ISPITIVANJE RAZGRADNJE — STARENJA GUME

Ova radna grupa radila je na sledećim dokumentima:

- DR 2274 — Otpornost prema prskanju pri savijanju na mašini tipa »De Mattia« (revizija ISO R 132)
- DR 2275 — Otpornost prema povećanju prskotina pri savijanju (revizija ISO R 133)

Ova radna grupa započela je radove na sledećoj problematici: Otpornost prema prskanju usled uticaja ozona pri statičkim uslovima; Merenje koncentracije ozona; Otpornost prema prskanju usled uticaja ozona pri dinamičkim uslovima; Stvaranje mrlja usled dodira ili migracije; Određivanje korozije metala prouzrokovane dodiranjem gume; Ispitivanje zamora pomoću fleksometra; Određivanje otpornosti vulkanizovane gume prema habanju.

WG 7 — SAVITLJIVI ĆELIJSKI MATERIJALI (PENASTI MATERIJALI)

Ova radna grupa razmatrala je DIS 3385 i 3387 koje je pripremila WG 4, kao i: PD 2446 — Otpornost prema protoku vazduha.

Započeti su radovi na izradi nacrtu za Savitljive uretanske pene za primene u opterećenim osloncima-ležištima izuzev podloga tepiha; Dinamički zahtevi za posteljinu.

WG 8 — KLASIFIKACIJA VULKANIZOVANE GUME

Ova radna grupa radila je na drugom predlogu preporuke DIS 1433(2) — Kodifikacioni sistem za opis pune gume. Započeti su i radovi na klasifikaciji materijala iz gume.

WG 9 — GUMENA CREVA

Ova radna grupa radila je na sledećim dokumentima:

- DIS 2397 — Gumena creva za zavarivanje gasom
- DIS 2398 — Industrijska creva za vazduh
- DIS 2928 — Gumena creva za tečne naftne gasove
- DIS 2929 — Gumena creva za utovar goriva u transportne cisterne
- DP 2454 — Hidraulična creva sa uloškom od spiralno opletene žice
- DP 2472 — Ispitivanje krtosti na niskim temperaturama
- DP 2474 — Plastična creva sa tekstilnim uloškom

Pored napred navedenih primera pripremljeni su i sledeći predlozi: Područje ispitivanja impulsom; Fluid za ispitivanje impulsom; Stepenn porasta impulsnog pritiska; Merenje porasta impulsnog pritiska.

Pripremljeni su sledeći nacrti predloga: Creva za hladnjake automobila; Ispitivanje creva za paru; Ispitivanje creva na propustljivost gasova; Termoplastična creva za vodu; Hidraulična creva sa tekstilnim uloškom, sa spoljašnjom oblogom od gume; Tabela pregleda pritiska za creva srednjeg pritiska.

Ova radna grupa pripremiće za naredno zasedanje nacrtu predloga: Termoplastična creva za opšte svrhe; Savitljiva creva od PVC-a za rad pod pritiskom; Creva za vatrogastvo; Creva za benzinske pumpe; Creva za gorivo u vozilima; Creva za zavarivanje propanom; Creva za drenažu; Usisna creva za vodu.

U toku rada WG 9 saraduje sa sledećim komitetima ISO-a: TC 20 — Vazduhoplovstvo, TC 22 — Motoristika, TC 24 — Zavarivanje, TC 131 — Hidraulični sistemi i njihovi organi i TC 23 — Poljoprivreda

WG 10 — TERMINOLOGIJA

Ova radna grupa radila je na pripremi dopuna ISO 1382 — Terminologija iz oblasti gumarstva, i to: DP 2624 — Dopuna I; DP 2626 — Dopuna II. Za termine iz oblasti makromolekula saraduje ova radna grupa sa IUPAC-om, Internacionalnom unijom za čistu i primenjenu hemiju. U toku su radovi na terminologiji iz oblasti zapaljivosti i materijala sa ćelijama (penasti materijali).

WG 11 — RAZNI PROIZVODI OD GUME

U okviru ove radne grupe podgrupa TG — Gumene niti, radila je na sledećoj problematici:

- DIS 2321 — Metode ispitivanja gumenih niti; ovaj dokument predstavlja dopunu ISO R 2321 i predložen je da se izda kao ISO standard.
- DP 2696 — Klasifikacija gumenih niti
- DIS 2321 — dopuna 1 — Metode ispitivanja gumenih niti. Atezijska gumenih niti u traci

Podgrupa TG — Gumene zaptivači za cevovode, radila je na sledećoj problematici: Prstenovi za kanalizacione cevovode; Prstenovi za vodovode. Pored prednjeg ova podgrupa pripremila je i treći nacrt predloga:

- DP 2646 — Specifikacija materijala iz pune gume (ne materijala sa ćelijama) za ispune pri zastakljivanju građevina i zaptivači pravougaonog oblika

WG 12 — OBUĆA

Ova radna grupa radila je na sledećim predlozima:

- DIS 2251 — Antistatične gumene čizme
- DIS 2252 — Gumena obuća sa podstavom za upotrebu na niskim temperaturama

Takođe su u pripremi radovi na sledećim nacrtima: Presovana industrijska čizma od PVC-a, sa ili bez podstave; Otpornost prema pucanju obuće od PVC-a i gume; Indu-

strijska obuća za opštu upotrebu otporna na ulje; Specifikacije za poliuretanske presovane industrijske čizme, sa ili bez podstave; Hemijski otporna industrijska gumena obuća, sa podstavom; Ulje otporna presovana industrijska čizma iz PVC-a, sa ili bez podstave; Oznake veličine obuće. Nacrti obuće otporne na ulje, antistatične i provodljive, kao i ostale zaštitne obuće dostaviće se ISO/TC 94 — Lična zaštitna sredstva i oprema, na mišljenje i saglasnost.

Po pitanju oznaka veličine obuće skrenuta je pažnja na Mondapoint stepene i niz veličina, a koja je data u SATRA, međunarodnoj publikaciji IP 119.

U cilju daljeg razvoja ispitivanja, prihvaćen je rad na novim metodama savijanja na Bali-fleksometru, kao i uporedna ispitivanja sa Satra-fleksometrom.

WG 13 — TKANINE SA OBLOGOM (GUMIRANE TKANINE I VEŠTAČKE KOŽE)

Ova radna grupa radila je na sledećim dokumentima:

- DIS 3011 — Tkanine sa oblogom od gume ili plastičnih masa. Određivanje otpornosti prema ozonu pri statičkim uslovima ispitivanja
- DIS 3303 — Tkanine sa oblogom od gume ili plastičnih masa. Sila rasprskavanja
- DP 2709 — Tkanine sa oblogom od gume ili plastičnih masa. Određivanje daljeg cepanja
- DP 2670(2) — Ispitivanje savijanjem na niskim temperaturama tkanine sa oblogom od gume ili plastičnih masa.
- DP 2494 — Određivanje otpornosti prema udaru tkanine sa oblogom od gume ili plastičnih masa

U okviru ove radne grupe započeti su radovi: Otpornost prema habanju po Taber metodi sa rotacionim pločama.

WG 14 — ISPITIVANJE OTPORNOSTI PREMA VATRI

U zajednici sa ISO/TC 61 — Plastične mase, ova radna grupa dopunila je sledeći nacrt:

- DP 2661 — Standardna laboratorijska metoda za horizontalno ispitivanje karakteristike gorenja plastičnih masa i gume

Usvojen nacrt biće dat na mišljenje članovima TC 61 i 45. U zajednici sa radnom grupom 6 pripremljen je nacrt za dopunu terminologije.

Tehnički komitet TC 45 održao je 21. plenarno zasedanje od 20. do 29. septembra 1973. god. u Parizu. Na zasedanju je učestvovalo ukupno 210 predstavnika iz 24 zemlje.

Posmatrajući ovaj obiman i studiozan rad TC 45 i njegovih radnih grupa, možemo konstatovati da je veliki broj pojedinih stručnjaka iz oblasti gumarstva iz industrije i istraživačkih centara koji aktivno učestvuju u radu na pojedinoj problematici.

U ovom komitetu naša zemlja je samo član posmatrač, mada neke druge zemlje koje su po proizvodnji iza nas, aktivno učestvuju u radu. To im omogućuje razmenu iskustava kao i mogućnost predlaganja svojih standarda i iskustava za nacрте međunarodnih standarda, zatim blagovremeno usklađivanje nacionalnih standarda sa međunarodnim.

Imajući u vidu očekivanja sekretarijata ISO-a da će se za narednih 5 godina postići da sve međunarodne preporuke postanu međunarodni standardi, članice ISO-a, obavezuju se da svoje nacionalne standarde usklade sa njima. Time se nameće neophodnost boljeg i aktivnijeg praćenja rada TC 45 u nas i po mogućstvu uključivanje u aktivan rad onih radnih grupa gde smo veći proizvođači ili izvoznici pojedinih proizvoda. Međunarodna razmena je olakšana ako su naši standardi a time i proizvodi u skladu sa ISO standardima.

Za praćenje rada ISO-a neophodno je znanje engleskog ili francuskog jezika, jer se dokumentacija izdaje na ova dva jezika. Pored praćenja prispele dokumentacije aktivan rad zahteva učestvovanje na zasedanjima ISO-a, kao i povremena učestvovanja u ispitivanjima na nekoj od problematika radne grupe.

Naredno 22. plenarno zasedanje TC 45 — Guma i proizvodi od gume, održaće se od 19. septembra do 28. septembra 1974. god. u Londonu.

Iz godišnjeg izveštaja ISO/TC 45 dok. 2839 i izveštaja sa 21. zasedanja ISO/TC 45 dok. 2826)

Pripremila Jelisaveta Čairović, dipl. ing.

pregled primljenih važnijih inostranih standarda

Ova rubrika obuhvata pregled važnijih inostranih standarda primljenih u standardoteci Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju. Stručnjaci, zainteresovane ustanove i preduzeća mogu da koriste ove standarde u samoj standardoteci Zavoda ili da izvrše nabavku. Za sva obaveštenja obratiti se Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju — Standardoteka, Beograd, Cara Uroša br. 54.

ČSN — Čehoslovačka
GOST — SSSR
JIS — Japan
STAS — Rumunija

DK 547.292'26 661.731-7
ČSN 68 6554/73	Čiste chemikálie a činidla. Octan ethylnatý	DK 621.319.4.024 (621.315.614.6)
JIS C 6438/73	Fixed Paper Capacitors for Direct Current
DK 614 847:69.026
STAS 4533/74	Scări de lemin portabile pentru stins incendii. Scara simpla	DK 621.351.212.1.023
JIS C 3501/73	Radio-frequency Coaxial Cables
DK 62-585.23:631.3:629.114.2
ČSN 11 9015/73	Hydraulické soustavy traktou a zemědělských strojů	DK 621.355.2-182.2
JIS C 8704/73	Stationary Lead-Acid Batteries
DK 620.197.3
JIS Z 1519/73	Volatile Corrosion Inhibitor	DK 621.395:621.315.68
STAS 6093-74	Reglete telefonice. Reglete terminale si de conexiuni
DK 620.198:621.739
STAS 6853/74	Acoperiri metalice. Determinarea grosimii stratului prin metoda cu jet	DK 621.516-137:658.562 (088.7) (083.74)
GOST 5.1926/73	Nagnetateli tsentrobezhnye tipa 900-31-3 i 900-31-4. Trebovaniya k kachestvu attestovannoj produktsii
DK 621.187
STAS 6996/74	Apă si abur din instalatiile de cazane. Luarea probelor	DK 621.642
STAS 4781/74	Recipiente sub presiune. Placă de timbru
DK 621.313.333.2.025.3:658.562 (088.7) (083.74)
GOST 5.1848/73	Dvigateli trekhfaznye asinkhronnye korotkozamknutyje tipa AV-07	DK 621.647.23:620.1
ČSN 11 0046/73	Závlahová zařízení. Zkoušení postřikovaču
DK 621.315.336.96:678.743.22
JIS C 3307/73	600 V Grade Polyvinyl Chloride Insulated Wires	DK 621.67:658.562 (088.7) (083.74)
GOST 5.1940/73	Nasosy centrobezhnye pitatel'nye tiporazmerov PEH 580-185-2 i PEH 580-200-2. Trebovaniya k kachestvu attestovannoj produktsii
JIS C 3316/73	600 V Grade Polyvinyl Chloride Insulated Wires for Electric Apparatus	DK 621.791.042.4:621.791.053.2:620.179.2
JIS Z 3181/73	Method of Test for Fillet Weld of Covered Electrode
JIS C 3342/73	600 V Grade Polyvinyl Chloride Insulated and Sheathed Cables (VV)	DK 621.798:001.4
ČSN 77 0005/73	Názvosloví obalové techniky vlastnosti a zkoušení obalových prostředků a balení
DK 621.315.342
JIS C 3322/73	Cabtyre Cords	DK 621.798.02:620.197
JIS Z 0303/73	General Rule for Corrosion Preventive Packaging Method
DK 621.316.542.3:658.562 (088.7) (083.74)
GOST 5.1863/73	Pereklyuchateli knopochnye tipa PK-041P i PK-051P. Trebovaniya k kachestvu attestovannoj produktsii		
DK 621.316.923.1
ČSN 35 4715/73	Výkonov/ pojistkové do 1000 V.		

- DK 621.798.1
STAS 4800/74 Ambalaje de lemn. Lazi si stelaje. Reguli pentru verificarea calitatii, metode de verificare, marcare, livrare, depozitare si transport
- DK 621.798.147.7:666.1
STAS 6337/74 Butelii de sticlă pentru închidere cu dop. Gura buteliei. Dimensiuni
- DK 621.874
STAS 4663/74 Poduri rulante. Chestionar de proiectare
- DK 621.881.29 (083.74)
GOST 7283/73 Kruglogubtsy
- DK 621.928.9:628.511.4
JIS B 9910/73 Method of Measuring Performance for Dust Collectors
- DK 622.75/.76.001.4
ČSN 44 1341/73 Zkoušky tuhých paliv. Plavici zkouška uhli
- DK 634.0.3
STAS 5023/74 Exploatarea padurilor. Instalatii pentru colectarea lemnului. Clasificare si terminologie
- DK 635.756 (083.74)
GOST 18315/73 Anis (promyshlennoe syr'e)
- DK 637.1.001.4 (083.74)
GOST 8764/73 Konservy molochnye. Metody ispytaniy
- DK 645.683.2
STAS 6110/74 Obiecte sanitare din fontă, emailate. Căzi pentru dus. Forme si dimensiuni
- DK 648.525-83
JIS C 9108/73 Electric Vacuum Cleaners
- DK 662.951.2-51
ČSN 07 5801/73 Horáky na plynná paliva s ručným ovládním
- DK 663.2
STAS 6182/34-74 Vin. Determinarea acidului tartric
- DK 663.213
STAS 6182/33-74 Vin. Determinarea magneziului
- DK 664.447 (083.74)
GOST 18313/73 Stoly dlya uchitelya. Tipy i osnovnye razmery
- DK 664.8/9:002.62
ČSN 56 8210/73 Ovocne šťávy — Polotovary
- DK 664.859.002.62
ČSB 56 8309/73 Ovocné protlaky a pulpy — Polotovary
- DK 665.752.038.3:543.8
JIS K 2255/73 Testing Method for Lead in Gasoline (Iodine Monochloride Method)
- DK 666.763.3:669.183.213
STAS 4843/74 Produse refractare silico-aluminoase. Cărămizi pentru cuptoarele martin. Conditii tehnice de calitate
- DK 669.14.018.669.14-462.3
ČSN 41 1650/73 Ocel 11 650
ČSN 41 1353/73 Ocel 11 353
ČSN 41 1453/73 Ocel 11 453
ČSN 41 1550/73 Ocel 11 550
- DK 669.151.782.891
STAS 7036/74 Feroaliaje. Silicocalciu
- DK 669.162.142
STAS 5297/74 Calcar pentru industria siderurgica. Conditii tehnice generale de calitate.
- DK 669-492.2:539.215.2.08 (083.74)
GOST 18318/73 Poroshki metallicheskie. Metod sitovogo analiza
- DK 669.71-418
STAS 5681/74 Benzi de aluminiu
- DK 669.716.915:620.178.165
JIS H 8682/73 Test Methods for Abrasion Resistance of Anodic Oxidation Coatings on Aluminium and Aluminium Alloys
- DK 669.716.915:620.193.19
JIS H 8683/73 Test Methods for Sealing Quality of Anodic Oxidation Coatings on Aluminium and Aluminium Alloys
- DK 669.716.915:620.193.26
JIS H 8681/73 Test Methods for Corrosion Resistance of Anodic Oxidation Coatings on Aluminium and Aluminium Alloys
- DK 669.716.915:620.198
JIS H 8680/73 Test Methods for Thickness of Anodic Oxidation Coatings on Aluminium and Aluminium Alloys
- DK 674.61:621.352.7
STAS 5558/74 Cutii de lemn pentru pile electrice uscate
- DK 676.846-408.8:621.798 (083.74)
GOST 18319/73 Yashchiki iz gofirovannogo kartona dlya bytovykh myasorubok
- DK 677.017.272.2:677.6
ČSN 80 0050/73 Jemnost delkových textilií v soustave tex
- DK 677.058.41
STAS 5505/74 Masini de tesut. Fuse pentru suveici

- DK 677.064.001.4:667.166
STAS 6429/74 Materiale textile. Determinarea rezistenței la stropire
- DK 677.064.620.173.24
STAS 6145/74 Tesături. Determinarea capacității de revenire din sifonare prin măsurarea unghiului remanent după indoire
- DK 677.31.061.33
ČSN 80 2305/73 Vlnarské česané prize. Základní ustanovení
- DK 678.017
STAS 5441/1-74 Elastomeri vulcanizati. Determinarea durității în grade internaționale
- DK 678.4-418.7:621.852.13
JIS K 6323/73 V Belts for Power Transmission
- DK 678.4.018:620.17
STAS 5788/74 Elastomeri vulcanizati. Metode de încercare a rezistenței la lichide
- DK 678.743.22
STAS 6641/74 Policlorură de vinil tip S
- DK 678.744.422:620.18 (083.74)
GOST 11772/73 Dispersii polimerov i sopolimerov vodnye. Mikrofotograficheskiy metod opredeleniya razmera chastits
- DK 681.854
JIS S 8502/73 Disk Records
- DK 683.848.4
STAS 4503/74 Felinare de vint
- DK 691.116-413
JIS A 5908/73 Particleboards
- DK 744.4:621.833.2
STAS 5996/74 Desene tehnice. Roti dintate conice. Indicarea elementelor danturii pe desen

41

428/1974

700021308,7

COBIS

JUS

**CRNA
METALURGIJA**

**zbirka
standarda**

1974.

**OBLICI
I MERE**

JUGOSLOVENSKI ZAVOD ZA STANDARDIZACIJU • BEOGRAD

NOVO!

ZBIRKU STANDARDA CRNE METALURGIJE „OBLICI I MERE“ U IZDANJU JUGOSLOVENSKOG ZAVODA ZA STANDARDIZACIJU MOŽETE KUPITI U PRODAVNICI JUS — KNEZA MILOŠA 16, BEOGRAD.